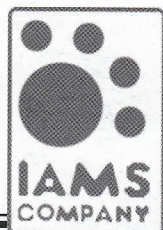
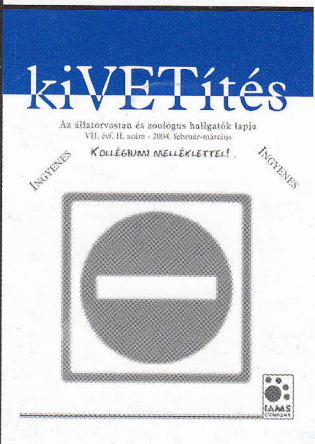
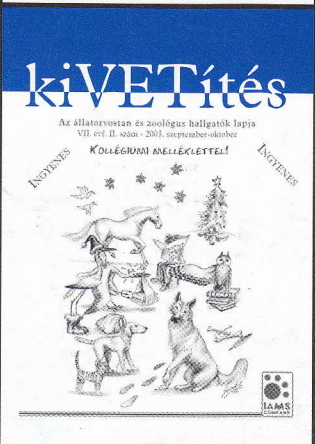
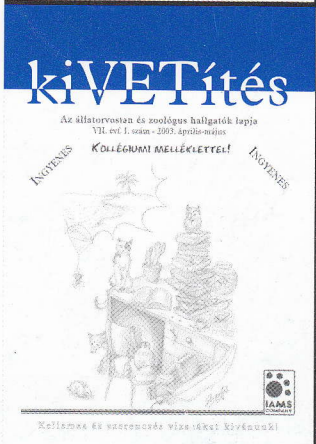
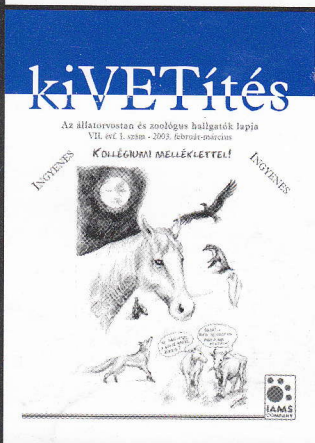
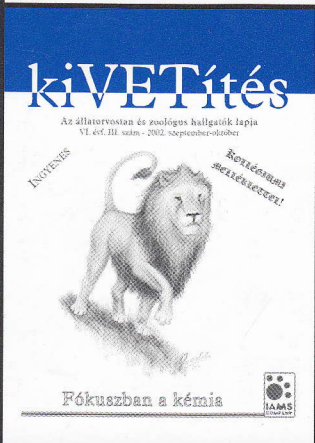
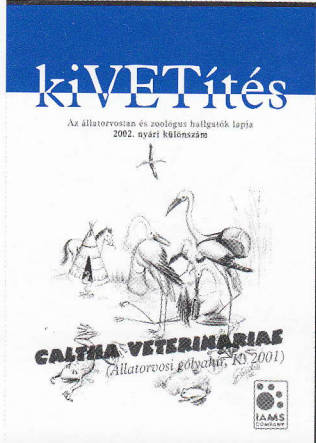
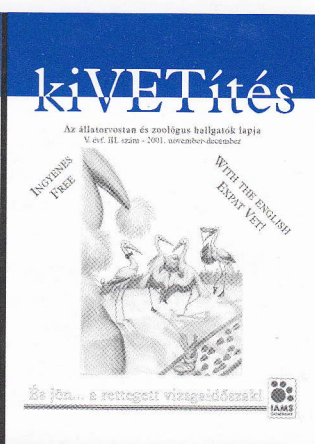
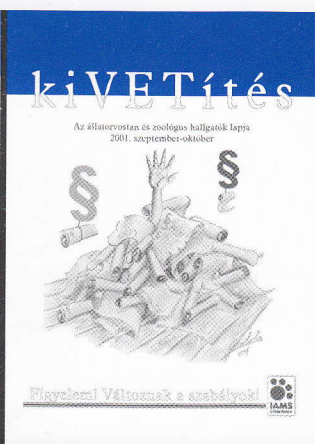
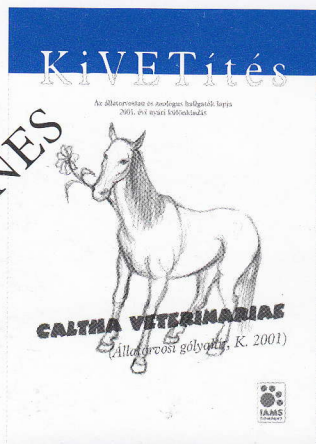

kiVETítés

Az állatorvostan és zoológus hallgatók lapja
VIII. évf. III. szám - 2004. szeptember-október

INGYENES

Renoválás alatt

Tartalom

„Előre kell néznünk“ <i>Interjú Dr. Fodor László Dékán Úrral</i>	4
Összhallgatói Értekezlet <i>Te hol voltál?</i>	6
Tanszéki hirdetemény <i>Jávorka tanár úr (rém)álmomtanszéke</i>	7
Kultúrrovat <i>Igen, ilyen is van!</i>	8
Lelemények I. <i>Vállogatás az ideai takarmányozástan-naplókból</i>	9
Elme-körtörténet <i>Prof. Dr. Vörös Károly körtörténete</i>	10
Kvíz - hááát, csókoltatlak... <i>Készüljünk a vizsgaidőszakra a kiVETítéssel :)</i>	12
Mycobacterium leprae, <i>avagy ki mire asszociál</i>	13
Tudnivalók az első évre <i>Tanáraink mondták</i>	14
Főszerkesztői monológ <i>csak költőiesen!</i>	15
A kisherceg nagymacska lett... <i>Bömbi hazatért...</i>	16

A Szerkesztőség a megjelent cikkek tartalmával és szellemiségével nem minden esetben ért egyet, azokért felelősséget nem vállal.

KÖSZÖNJÜK PROF. DR. VÖRÖS KÁROLY, DR. SZALAY FERENC, AZ ANATÓMIAI ÉS SZÖVETTANI TANSZÉK, A DÉKÁNI HIVATAL, A KOLLÉGIUM, A KÖNYVTÁR, A NORMATÍV KUTATÁSI BIZOTTSÁG, A SEMMELWEIS EGYETEM MEDIKUS C. LAPJA, ÉS A TANULMÁNYI OSZTÁLY ÖNZETLEN SEGÍTSÉGÉT!

kiVETítés

A SZENT ISTVÁN EGYETEM
ÁLLATORVOS-TUDOMÁNYI KARÁNAK
HALLGATÓI LAPJA

Megjelenik 500 példányban.

e-mail: kivetites@freemail.hu

Felelős kiadó:

Bendzel Dániel, SZIE ÁOTK HÖK Elnök

Főszerkesztő:

Mark Hedberg

Főszerkesztő Emeritus:

Rév László Zoltán

Tördelés, design, címlap:

Mark Hedberg

Rév László Zoltán

Szerkesztők:

Kókány Zsófia

Mark Hedberg

Munkatársak:

Baki Judit

Kárpáti Csilla

Király Anikó

Kiss Dominika

Kókány Zsófia

Menyhért Zsuzsa

Schneider Zita

Szabó Réka

Fénykép:

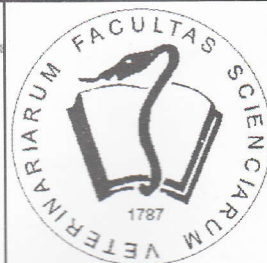
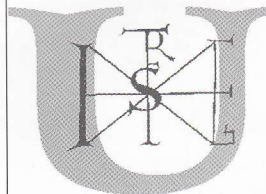
Kókány Zsófia

Rév László Zoltán

Nyomdai munkák:

mondAt Nyomdaipari és Szolgáltató KFT

KIADJA AZ IAMS

Újra itt vagyunk!

Hát megint eltelt egy nyár és újra itt találjuk magunkat az egyetemen. Azonban az elmúlt hónapokban sem voltunk programok nélkül: még áprilisban tartottuk meg az Equus-napokat, majd a még friss emlékként bennünk élő Gólyatábor következett. Mint megszoktuk, ezek a hallgatói rendezvények is az Iams Eukanuba főtámogatásával jöttek létre.

Az Equus-napokról nem egy jó cikk látott napvilágot, úgyhogy én csak egy kis szeletét szeretném görcső alá venni, ez pedig az Iams-reggeli, amelyet egész pontosan április elsején rendeztünk meg az Egyetem büféjében. Erről azért szeretnék bővebben beszélni, mert úgy érzem, nem tudja mindenki, miről is van szó egész pontosan. A reggeli lényege, hogy nektek nincs semmi más dolgotok, minthogy kitöltsetek egy rövid és nem is túl bonyolult tesztet. A teszt a társállat diétetika témaköréből merít kérdéseket. Azért, hogy még könnyebb dolgotok legyen, kaptok egy cikket is, amelyben némi figyelmes keresgélés után meg lehet lelni a helyes válaszokat. Ha kitöltöttétek a tesztlapot és leadtátok a helyszínen, kaptok egy kupont, amit beválthattok a büfében egy szendvicse, egy pohár üdítőre vagy kávéra és egy Túró Rudira. Sőt, mi több, abban az esetben, ha valaki minden kérdésre helyesen válaszolt az egy három kilógrammos Iams Eukanuba tápot is hazavihet a kutyájának vagy a macskájá-

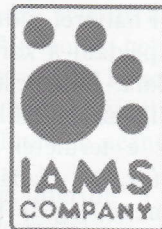
nak. A tápokat idén a szombati felvonulás után lehetett átvenni a Kollégium udvarán. Az Iams-reggeli száz hallgató vehetett részt ez előző tanévben, úgyhogy azt tanácsolom, legyetek szemfülesek, ha jön a következő alkalom, hogy le ne maradjatok róla! Én nem szeretnék a soron következő Equus-napokig várni vele, úgyhogy mindent megteszek, hogy még ebben a félévben fedél alá lehessen hozni egy ilyen alkalmat.

A másik hallgatói rendezvény, amiről szeretnék említést tenni, az a Gólyatábor. Hosszan két okból nem kívánok írni róla. Az egyik az, hogy nálam jóval nagyobb írói talentummal megáldott lelkes diákok már főlvállalták, hogy krónikásai legyenek az idej nyarat lezáró hosszú hétvégéneknek, amelynek nem titkolt célja az volt, hogy ez a maroknyi állatorvostan-hallgató heroikus küzdelemben újabb sziszifuszi próbálkozást tegyen az ország minden alkoholtartalmú italának elpusztítására. A második pedig az, hogy megismerjük azokat a megszállott fiatalokat, akik hozzánk, fölsőbbévesekhez hasonlóan úgy döntöttek, hogy az állatok gyógyítására vagy kutatására teszik föl az életüket. A másik ok az, hogy biztos nem tudnék elvonatkoztatni attól a tényről, hogy ez évben a szervezői oldalon találtam magam, és nem hiszem, hogy annyira lekötne benneteket a történet azon része, hogy mennyit szaladgáltunk az országban,

vagy hogy hány órát telefonáltunk, hogy végül eltöltüssünk néhány napot a Balaton-parton. Mindenesetre sikerült mindent elintézni amit akartunk: volt koncert, vetélkedő vízen és szárazföldön, karaoke, borozás, élő csocsó, esténként buli, bográcsozás, amerikai gladiátor játék, satöbbi. Remélem legalább olyan jól éreztétek magatokat, mint például mi, szervezők... : Aki pedig nem volt Gólyatáborban, annak csak azt tudom tanácsolni, hogy legközelebb ne hagyja ki. Kár érte...

Még egy szó és befejezem. A KIVETítésnek, az Iams hallgatói lapjának a szerkesztősége várja azon lelkes fiatalok jelentkezését, akik olthatatlan vágyat éreznek, hogy részt vegyenek a lap szerkesztésében, vagy akár csak egy cikküket, véleményüket, netán versüket, vagy prózai írásukat szeretnék megosztani a nagyérdeművel, bátran jelentkezzenek a főszerkesztőnél, vagy a jelen sorok írójánál netán a kivetites@freemail.hu email címen. Mindenkinek szép és tartalmas félévet kívánva:

Nemes Gábor
Iams-összekötő,
a SZIE ÁOTK HÖK
Szervezőbizottságának elnöke

A kiadvány az IAMS-támogatásával készült

„Előre kell néznünk”

Interjú Dr. Fodor László Dékán Úrral

Dr. Fodor László 1955-ben, Pesten született. A József Attila Gimnáziumban, 1974-ben érettségizett, ugyanabban az évben vették fel az Állatorvostudományi Egyetemre, ahol 1979-ben diplomázott. Végzés után másfél évig a Phylaxia kutatási részlegének munkatársa volt. 1981-ban Szent-Iványi Tamás professzor meghívására a Járványtani és Mikrobiológiai Tanszékre került, ahol 1997 óta tanszékvezető. Ugyanabban az évben nevezték ki külkapcsolati rektorhelyettesnek, 2004 nyaratól Karunk dékánja lett.

Dékáni kinevezése milyen változásokat hozott az eddigi munkájában?

A tanszék jelentett biztos háttérrel a pályázat benyújtásakor. A tanszéket nem kellett otthagynom, ha ez feltétel lett volna, nem vállalom el. Szerencsére az ottani munkatársaim sok feladatot átvállalnak, tehermentesítenek a napi ügyekben. Az előadásokat és a vizsgáztatást igyekszem továbbra is megtartani, a kutatás - főleg a Pasteurella nemzetséggel foglalkozom - nehezebb ügy, sajnos kevesebb időt tölthetek a laborban, de a kollégákra e téren is számíthatok.

Milyen érzésekkel válik meg a külkapcsolati feladatokról?

A nemzetközi ösztöndíjak kihasználtsága megfelelő volt, sok támogatást tudtunk kiosztani, bár a jelentkezők száma évről évre változott. E tekintetben nem függünk és most se függünk Gödöllőtől, egy korábbi megegyezés eredményeként a Kar saját hatáskörében dönthet a támogatások odaítéléséről. Kinevezésemmel egyidőben a külkapcsolati teendőket dékánhelyettesként Rusvai professzor vette át.

Mi a jelenlegi helyzet az IVSA-val*?

Ez egy kifejezetten hallgatói szervezet, aminek némi háttérrel tudunk biztosítani - ilyen például a kari infrastruktúra használata. Budapesten jelenleg nem működik az egyesület, mivel a korábban az e területen aktív hallgatók végeztek, és ráadásul néhány évre visszamenő tagdíj tartozása is van. Ehhez valamilyen mértékben szívesen hozzájárulunk, de a helyzet kulcsa az, hogy néhány hallgató elvállalja a szervezési feladatokat.

Mi a véleménye a sok munkával felújított Equus-klubról?

Nagyon jó ötletekkel indult az új vezetés. Bizom benne, hogy jól fog működni, egyelőre nem is volt semmi probléma. Nem hiszem, hogy az Állatorvosi Karnak a kocsmai szolgáltatások terén kellene városi hírnévre szert tennie, a tömény alkohol forgalmazását is ezért nem engedélyeztem. A tervekben nem csak a csütörtökönkénti buli, hanem egyéb rendezvények is szerepeltek. Nagyon értékeltem, hogy a hangsúly a korábbi söntésjellegtől inkább a szó szorosabb értelmében vett klub irányába tolódik.

Az Biomatematikai tanszéken lévő számítógépterem megszűnésével a hallgatóknak már csak a könyvtári számítógépek maradtak a campuson. Remélhető ebben javulás?

Egy közös SZIE pályázattól remélünk új, hallgatói célú gépeket, de az eredményre még várunk kell.

Régóta szó van arról, hogy kisállat klinika épül a lókorház helyén. Ez mikorra valósulhat meg?

Az új kisállat klinika iránt mindenki elkötelezett, a következő nemzetközi

akkreditációhoz is szükséges. Biztató ígéreteket kaptunk minisztériumi támogatásra is, de a közben életbe léptetett takarékosági intézkedések miatt ezek meghíúsultak. A nyáron a felsőoktatási intézményeknek meghirdetett EU-s pályázaton nem vehettünk részt, mert egyetemenként csak egy terv beadására volt lehetőség. Ezen a SZIE a fent említett összegyemtemi informatikai fejlesztést célzó pályázattal indult.

Az építkezési tervek az elmúlt évben elkészültek, minden engedély megérkezett, a közbeszerzési eljárások befejeződtek, van a kivitelező is, mindössze a pénz hiányzik. Csak az

építkezés költsége körülbelül 380 millió forint, amiben a felszerelés nincs benne. Új pályázat híján meg kell próbálnunk saját erőnkől megkezdeni az építkezést, remélve, hogy időközben új források nyílnak meg. A jelenlegi kisállatkórház egy része majd felújítható, de a másik része olyan rossz műszaki állapotban van, hogy felújítása nem lehetséges.

Az Üllői Nagyállatklinika beváltotta a hozzá fűzött reményeket?

Igen, a korábbiakhoz képest a betegszám jelentősen megnőtt, a klinika megítélése szakmai körökben nagyon jó. Az más kérdés, hogy üzemeltetési költségei magasak. Hogyan rendeződött a gyakornokok helyzete?

A bizonytalanságok eredményként sokan úgy döntöttek, hogy a gyakornoki évet megszakítva állást keresnek. A minisztérium tájékoztatása szerint augusztus végére már csak mintegy harminc fiatal kolléga maradt gyakornoki státuszban. Közülük is többen jelezték, hogy szeptemberben kilépnek a rendszerből.

Nagyon sajnálom a gyakornoki idő kiesését, azt gondolom, hogy ezzel a teljes

képzés minősége romlott. A hallgatóknak viszont azt javaslom, hogy az egyetem által nyújtott lehetőségeket igyekezzenek maximálisan kihasználni. Minden klinika és tanszék örömmel fogadja a hallgatókat. A gyakorlati képzés azonban a jelen kereteken belül nem bővíthető, mert az elméleti oktatás kárára menne.

Hol tart a hatéves képzés bevezetése?

A tőlünk függő lépéseket meg kell tennünk. Ki kell dolgoznunk a képzési rendszert, a követelményeket, el kell készítenünk a szükséges papírmunkát. Reményeim szerint az októberi szenátusi ülés felhatalmazza majd a kari vezetést és az érintett bizottságokat a munka elindítására. *(az októberi szenátusi ülésen a szenátus elfogadta a javaslatot - szerk)* Az elkészült tervek további sorsa a minisztériumon múlik. Egyelőre nem lehetünk túlzottan optimisták, hiszen a hatéves képzés hosszabb ideig tartó finanszírozást igényel. Kapaszkodót jelenthet, hogy az állatorvosok működése az EU-ban központi szabályozás alatt áll, nekünk ehhez kell igazítanunk a képzést. Márpedig az ott lefektetett követelményeket megnyugtatóan csak hat év alatt lehet teljesíteni. Európában ez már

INTÉZMÉNYÜNK EDDIGI VEZETŐI

Tolnay Sándor (1778-1818)	Gouth Gy. Endre (1943-1947)
Brunkala Roman (1821)	Kotlán Sándor (1947-1949)
Kozarics György (1821-1826)	Mócsy János (1949-1950)
Hoffner József (1826-1841)	Sályi Gyula (1950-1951)
Zlamál Vilmos (1841-1853)	Kotlán Sándor (1951-1952)
Szabó Alajos (1853-1875)	Csiszár Vilmos (1952-1954)
Tormay Béla (1875-1888)	Mócsy János (1954-1956)
Varga Ferenc (1888-1897)	Urbányi László (1956-1957)
Hut?ra Ferenc (1897-1931)	Mócsy János (1957-1958)
Wellmann Oszkár (1931-1933)	Sályi Gyula (1958-1963)
Zimmermann Agoston (1933-1935)	Kovács Jenő (1963-1966)
Reichenbach Béla (1935-1936)	B. Kovács András (1966-1972)
Jármai Károly (1936-1937)	Kovács Ferenc (1972-1978)
Szabó Zoltán (1937-1938)	Várnagy László (1978-1981)
Hetzel Henrik (1938-1939)	Karnevan Andor (1981-1984)
Kövessi Ferenc (1938-1940)	Kovács Ferenc (1984-1990)
Manninger Rezső (1940-1941)	Frenyó V. László (1990-1997)
Ihrig Károly (1941-1942)	Solti László (1997-2004)
Deseő Dezső (1942-1943)	Fodor László (2004-)

Forrás: Az állatorvosi felsőoktatás 200 éve

általános, a vezető állatorvosi egyetemek közül már csak Budapesten és Németországban öt éves az állatorvosi egyetem.

Az integrációval kapcsolatosan meg kell kérdeznünk, hogy van-e különválási törekvés a Kar vezetésében?

Az integráció nem volt önkéntes, hanem törvény erőszakolta ki és jelentős anyagi következményei vannak. Önállóan hatékonyabban és olcsóbban működtünk. Az eredeti tervekkel szemben a létrejött nagy egyetemek nem kaptak nagyobb arányú támogatást, miközben felépítésük és a működtetésük plusz költségeket igényel, amiket a karoknak kell fedezniük. A ránk vonatkozó, számszerűsíthető kiadások körülbelül 110 millió forintot tesznek ki évente. Emellett az egyetem döntési mechanizmusa többlépcsősé, nehézkessé vált. Ez a probléma nemcsak minket érint, hanem a gödöllői karokat is. Az elmúlt négy év alatt korrekt együttműködés alakult ki az egyetemen belül. A jelenlegi helyzetben nem a kilépésre kell koncentrálnunk, hanem arra, hogy optimálisan tudjunk működni. Előre kell néznünk.

Köszönjük az interjút.

Vecsei Anna Luca
Rév László Zoltán

* IVSA: Állatorvostan-hallgatók nemzetközi egyesülete

Összhallgatói Értekezlet - 2004. szeptember 20.

Az a szép fényes hétfői nap. Épp a szokásos egy órai kávéért baktattam a büfébe, amikor feltűnt, hogy felettébb sokan tolonganak az aulánál. Áhá, nyilallt belém a felismerés, Összhallgatói Értekezlet lesz. Kávészürcsölés közben elméláztam azon, hogy az összhallgatóság ránézésre max. 120 fő lehet. Bár, ha azt vesszük, hogy az összes előadás látogatóinak számát átlagolva (az anatómiától a biofizikáig) egy órára max. harminc fő ül be, mínusz kettő, aki csak az eső/hideg/Sótonyi prof. elől húzódott fedél alá, az összesen 5x28, ami 140 fő. Ebből még le kell vonnunk tíz embert, aki zaklatott életvitele folytán csak most tud időt szakítani az ebédre, így már egész korrektnek tűnik a létszám.

Az összejövetel első felében leköszönő beszédet mondott Solti László professzor úr, aki eddig töltötte be a dékáni tisztséget, majd a helyét és mikrofonját átvevő Fodor László dékán úr következett, aki biztosított minket arról, hogy intézkedéseivel folytonosságra törekszik, és igyekszik a hallgatók érdekeit minden lehetséges módon érvényre juttatni. Ezután szenátorokat választottunk, ami igen komoly dolognak hangzik, ám mivel a négy helyre mindösszesen négyen pályáztak (Czinder Csaba, Mark Hedberg, Nemes Gábor, Pazár Péter), a helyzet nem volt túl kiélezett. Miközben folyt a szavazás (íkszeket rajzoltunk találmányra mind a négy név mellé az „igen“, „nem“, „tartózkodik“ rubrikák egyikébe) eszembe jutott az iskolai diákigazgató választás. Évente egyszer két hétig kampányoltak a jelöltek, telepakolták a sulit programjukkal, néhányan még az arcképükkel is, sütit, üdítőt osztottak. Ó, azok a tízóraiak... Ezennel megragadom az alkalmat, hogy felszólítsam a hallgatóságot, hogy minél többen jelöltessék magukat a következő alkalommal! A szenátor az, aki képviseli a diákok érdekeit a szenátusban, néha értekezletre jár... szóval nagyon fontos és

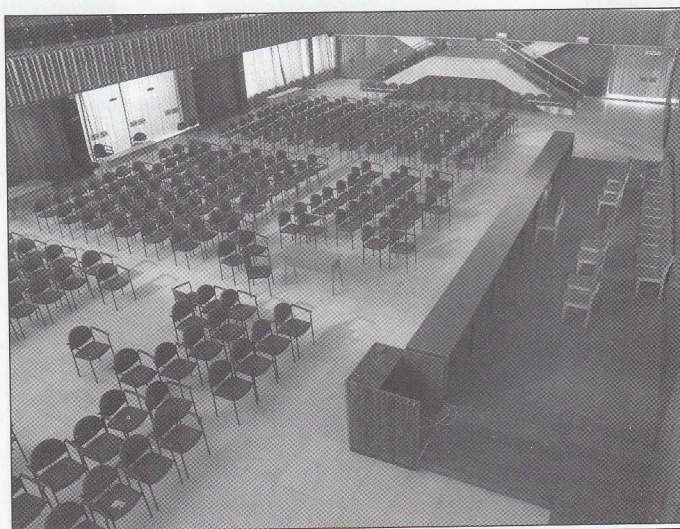
köztiszteletnek örvendő ember, és bukna rá a pasik/nők. Meg aztán az adrenalin szintünknek is jót tennie, ha négy helyre legalább öten jelentkeznének! És ha még kampány is lenne, meg süti!!!

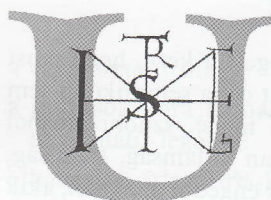
A szavazás után Bendzsel Dániel HÖK elnök beszámolt nekünk a gyakornoki évvel kapcsolatos újabb fejleményekről. Ennek lényege, hogy nincs többé gyakornoki év, nem kell többé a kamarai pecsétbe, de a gyakorlatot már mindenki úgy szerzi meg, ahogy akarja. (Szegény Fifi kutya...) A hosszútávú cél természetesen a hatodévi bevezetése lenne, amit azonban csak felmenő rendszerben lehet megvalósítani, minket tehát - sajnos - már semmiképp sem érint.

A következő pont a vizsgaidőszak megreformálásának mikéntje volt. Sok más egyetem példáját követve szeretné a HÖK nálunk is bevezettetni, hogy a 6 hét (május-június) vizsgaidőszakon kívül legyen még lehetőség augusztus végén is vizsgázni 1-2 héten át. (SOTE-s barátnőm mesélte, hogy náluk 6+2 hetes a vizsgaidőszak, ami nagyon jó, mert így idén a három „szigorlat“ mellé még egy mandulaműtétet is be tudott iktatni.) A HÖK tanácsot kért, milyen lehetőségek mellett tárgyalhat a Dékán úrral ebben az ügyben. Szóba került a 6+2, 6+1, 5+1 hetes megoldás is, valamint az, hogy a plusz hét/hetek csak UV időszaknak minősüljenek. Azt, hogy az augusztusi időszakért cserébe feláldozzuk a vizsgahalasztás jogát, nagy felhördülés közepette szavazta le a (jelenlevő) hallgatóság, a 4+2 hetes variációval egyetemben. Bendzsel Dani több percig küszködött, hogy megjegyeztesse velünk a hugarovet.com

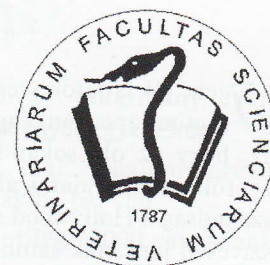
elérhetőségét, hogy ott iratkozzunk fel a levelezőlistára, ahonnan mindig friss híreket és infókat kapnánk egyetemünkkel kapcsolatban. Az ötlet jó, de sajnos azóta (2 hét alatt) a lista megszűnt a parázs viták miatt. Ami még kimaradt, az az évente befizetendő 400 Ft-ok felhasználásának kérdése volt. Én eddig mindig azt hittem, hogy az Equus Club-os partykhoz járunk hozzá vele, ami számomra pl. nem lenne jó befektetés, mert nem túl sűrűn látogatom, de most végre megvilágosodtam, hogy ebből a pénzből fizetik a végzősök diplomáját (mármint annak bekötését...az Ecserin azért többet kerülne beszerezni), meg ebből vesznek virágot a ballagóknak. Szóval mindenki nyugodt szívvel fizesse be az évfolyam-összekötőknek, nemes célra fordítódnak. Végezetül szóba került, hogy be kéne építeni egy plusz belgyógyászat gyakorlatot harmadévi végén, ezzel próbálva helyelközzel pótolni a gyakornoki év fájó hiányát. Dióhéjban ennyit arról a szép hétfői napról. Legközelebb remélem többen jöttök, és ha szerencsétek van, és a végén nem rohantok el, hanem csendben meghúzódtok a padosok között, hallhatjátok azt a fergeteges karaoke show-t, amit a HÖK tagjai rendeznek a tömeg távozása után.

porcukor

Az Állat enyésztési,
Vakarmány-takarmányozástani,
Kóborállat- és Laborállat-laborálástudományi,
Prémes- és Rémesállat-dedomesztikálási, valamint
Klinikai Kinetikai Kinlódó Kinológiai
Elintéztet Intézet hirdetménye

Fakultációs tárgyak:

- Kedvenckedveléstan
- Cica-mica hami-hami hobby-lobby
- Képzletbeli élőlények in vívódva teremtése
- Kutyák harcművészete és művészi kutyák harcászata
- Takarmányozás a képzőművészetben
- Az orvvadászat hagyományos és újabb módszerei
- A lótt vad öröklődő betegségei
- A kilencöves tatu epehólyagváladék-termelési mechanizmusának biokémiai háttere a pampaszfűfélék emésztése során
- A gazdaságtalan háziállatok monodiétája és diesztetikája
- A gazdaságtalan háziállatok küllemének népgazdasági szerepe

Diploma- és TDK-témák:

- A magyar szürke és a kék belga színgénjeinek rekombinálódása a kékesszürke hallgató, balga magyar szürkeállományában
- A magyar szürke szépirodalmi vonatkozásainak feldolgozása „Milyen volt szürkésege, nem tudom már ...“ címmel
- A magyar szürke szerepe a színgénárnyalatok élénkítésében
- A cigája fajtaátalakító keresztezése és nemesítése szpora romanovval: az átkeresztelés hatása az új magyar jujállomány szaporaságára és népgazdaságosságára
- A sántaság génjének gyakoriságvizsgálata a sánta kutya jobb elülső és rosszabb hátulsó lába földeterési alkalmainak összehasonlításával és a Hardrock-Weinberg-szabály alkalmazásával
- A fogyó hazai állatállomány pótlása művészi és élethű állatábrázolások életre keltésével
ehhez kapcsolódó téma:
  - A fogyó hazai állatállomány pótlása állatszobrok talapzatának összejtjeiből, ill. állatképek festékanyagából kivont DNS-ből, klónozással, in vitro
- A sánta kutyák nyomon követése és utolérése DNS-minták alapján
- Markergének kimutatása szarvatlan szarvasban, farkatlan farkasban, fogatlan fogasban és tojtatlan tojásban
- A magyar óriásnyúl fülhossza, a házigörény szaga, a sivatagi egér életképessége és miámi macska egérfogyasztása gazdasági jelentőségének összehasonlító elemzése, különös tekintettel az Egyesült Világegyetemhez való csatlakozásunkra

Pályázatok:

az egyetlen nyerési valószínűséggel pályázható téma:

A sánta kutyák és a földművelésügyi államtitkárok haladási sebességének összehasonlító vizsgálata digitalizált politikaelemző program segítségével

Beszámoló a SZENTISTEN EGYETEM szenátusi üléséről:

Az oktatási kormányzat rendelkezése alapján az egyetem fenntartási költségeit a hallgatók úv-díjaiból fogjuk fedezni. Ehhez a hallgatói önkormányzat egyetértő nyilatkozatát is ki fogjuk kényszeríteni.

Budapest., 2004. április 1.

Szerkesztette: dr. Jávorka Levente
ügyefogyott tanulmányi ügyintéző

Kultúrrovat

Jgen, jól látjátok, végre megindult a KIVETÍTÉS kulturális rovata. Biztos sokatoknak megremegett a keze, hogy most rögtön lapozzon, vagy fussa át előbb a sorokat- én mindenesetre ez utóbbit javaslom. :) A rovat célja semmiképp sem az, hogy az oly sokat hallott „Mi vagyunk a társadalom elit rétege, az értelmiség...” -szlogen mögé, sznobizmusból beeröltessünk valami álkultúr projectet. Dehogy! Egyszerűen meg szeretnénk mutatni, hogy van vidámság, fiatalság, szabadság a Hollywood Multiplexeken, és a hajnalig tartó fergeteges bulikon túl is! Utat szeretnénk engedni azoknak, akik szívesen járnának színházba, kiállításokra, hangversenyekre, akár operába, csak nem tudnak, hogy hozzákezdeni. Nehéz dolog is abszolút laikusként helyesen dönteni, hogy mit, hol, mennyiért nézzünk meg. Pláne hogy sajnos az agyonreklámozott „befutók” nem is feltétlenül a legszínvonalasabb előadások, ráadásul a pénztárnýtás után, egy óra alatt elkel hónapokra előre az összes jegy. Ekkor kezdhetjük vadászni a maszek-jegyárusokat, a bizonytalan, magukat meggondoló öreg néniket, pótszékeket, kevésbé hisztis jegyszedőket, bárkit, aki esetleg közelebb juttat minket a nézőtérhez. Nos, a legtöbb kezdetben elszánt érdeklődő ezekben a pillanatokban szokta feladni, és visszapártolni a mozik oly gördülékenyen működő világához. Pedig higgyétek el, a 3D legyőzhetetlen!!! :)

Tehát szeretném felhívni a figyelmeteket, hogy ha plakátok, programajánlók kerülnek utatokba az egyetemen - mert ez ezután könnyen előfordulhat :- iratkozzatok föl akkor is, ha soha nem hallott darabról van szó. Fantasztikus hangulatot tud teremteni egy alternatív társulat modern komédiája, de a XX.szdz abszurd drámái is örök emlékként idéződnek vissza mindenki bennünkben. Magyarul, lesz havonta (igény és lehetőség szerint hetente, naponta :)) valami közös szervezésű színház, hangverseny, koncert, bemutató, bármi, ahol szeretettel várunk mindenkit, és ahol a jegyekért folyó küzdelmeket elkerülvén, a beugród általunk megveheted. Aztán ha összekovácsolódik egy banda, ugyanúgy belefér az elképzelésbe bármilyen kirándulás, bortúra, kocsma-túra, szóval a természet szépségeit sem vetjük meg...:) (kell ugye a pihenés agyonterhelt elménknél...)

Ha valaki mégis külön utakon akar járni (randi lehetőség, családi megmozdulás, magányos jóga-hétfvége, stb.) , keressen meg nyugodtan akkor is, hátha tudok segíteni jegyszerzésben, vagy bármi másban. Addig is itt egy pár aktuális előadás címe, és a színház, ahol megy. Csupa olyan darab, amelyeket egyszerűen vétek kihagyni. (időpontokat nem írtunk, túl hosszú lenne, de annak tényleg könnyű utánajárni)

KRÉTAKÖR:

Feketeország- Millenáris Teátrum
Nézőművészeti Főiskola- Vidám
Színpad, Kisszínpad
Leonce és Léna- Thália Régi Stúdió
Mizantróp- Vidám Színpad,
Kisszínpad
W-munkáscirkusz- Thália Régi
Stúdió
Nibelung lakópark- Sziklakórház

BÁRKA SZÍNHÁZ:

Operett- Vívóterem
Rómeó és Júlia- Vívóterem
A Legyek Ura- Vívóterem
A Nyugat hőse- Stúdió
Multság- Stúdió

KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ:

Puntilla úr és szolgálja, Matti
Koccanás
Portugál
„Művészet“
Tartuffe
Lesz vigasz- Sufni
Remek hang a futkosásban- Sufni
Top dogs- Kamra
Fekete tej- Kamra
Attack- Kamra
Kés a tyúkban- Kamra

VIGSZÍNHÁZ:

A Padlás
Tévedések vígjátéka
Furcsa pár
Sok hűhó semmiért
Nóra
A revizor

PESTI SZÍNHÁZ:

Vaknyugat
A dzsungel könyve
Kövekkél a zsebemben
Szenvedély
Picasso kalandjai

ODRY SZÍNPAD:

Arturo Ui feltartóztatható
felemelkedése- Várkonyi terem
Kapj el!- Padlás
A Tüszentés- Padlás
Madách Színház:
Az operaház fantomja
Macskák
Az Isten pénze
Hegedűs a háztetőn
Páratlan páros
C'est La Vie- Stúdió
Musical műhely- Stúdió

Bohák Zsófi

diego2@freemail.hu

ÖRKÉNY ISTVÁN SZÍNHÁZ

(MADÁCH KAMARA):

Különóra- A kopasz énekesnő
A hárpia megzabolázása, avagy a
makrancos hölgy
Sirály
Jelenetek egy kivégzésből
A testőr
Piszkavas
Alku
Azt meséld el, Pista!

KRÉTAKÖR Sz.: 06/1-8874842;

06/20-2418030

BÁRKA Sz.: 06/1-3231978 ;

06/1-3231979

KATONA J. Sz.: 06/1-3183725

VÍG Sz.: 06/1-3292340

PESTI Sz.: 06/1-2665557

MADÁCH Sz.: 06/1-4782041;

06/1-4782040

ÖRKÉNY I. Sz.: 06/1-2530920

Lelemények I.

a 2004. évi nyári állattenyésztési gyakorlati beszámolókból

a vadállomány magas
a gulyások kora hajnalban kimennek az aktuális legelőre
bikaborjak átlag 10%-kal nehezebbek a teheneknél vágóérték (élő állat esetén számolható)
a „flashing“-jelenség rossz kondíció következtében létrejövő állományszintű anósztruszt jelent
évente 200 adag ciklusbika spermáját is felhasználják
„karórágó“, azaz levegőt nyel
az állatokat bíráltnak kell alávetni őket
a bírálóba vétel feltételei
hátsó láb: kacsos
egy tenyészbika van, amelyet időközönként lecserélnek, az állomány belterjességének megakadályozása érdekében
a lovak által húzott hoztuk be az évi bevétel a gazdaságnak
a lovakat készen értékesítik, nyereg alá befogatva
húsát és gyapját is értékesítik, bár merni csak az előbbi éri
az Óboján törzsbe tartózik
egy zárt karámban, ahol vizet és nyalósót biztosítanak így az esetleges problémákat észreveszi az állaton
a dr. B.-nek segédkezve kaptak oltás a kancák
egy kút biztosítja a vizet
este mivel a lovakat új legelőre hajtottuk aznap az egyik ló bekólikázott
a szamár által húzott kordélyt veszik igénybe
az állati fekáliát kivitte a telephelyre
esősorban a leginkább Dániában látottak nyerték el a tetszését
csak az lehet földbirtokos, aki oda is költözik
hozzá is 7 falu tartózik
azt figyeltem meg, hogy a dr. B. igyekszik egymásra építeni a különféle állatok tartását
feladatuk a lovaknak a tenyésztésen

kívül az, hogy ők húzzák a kocsikat
a 250 q magtárakban, amihez felhordó csiga is tartózik
napi testtömeg: 387 g
bevételi forrásai az értékesítésből adódnak
a tehenek takarmányozása, különösen abrakolása ellés előtt 2-3 héttel megemelkedik
a vegyes és lovak ápolása napi egy alkalommal, a szarvasmarhák nem, a lovak napi egy alkalommal vannak ápolva
műszakbeosztás 75-től 8-ig és 17-20 óráig történik
erre 2 fő + 1 fő van beállítva
a teheneket húsmarha bikák spermájával fedezik
sózók vannak létesítve
fajta: mangalica (szürke)
hizlalásuk egy külön telepen fog történni, egy kialakított önetetével felnevelt telepen
orvosi felügyelete van a telep
a lovak egy külön boxos részben, kötött tartásban vannak; nappal szabadon legelnek
télien - nyáron legeltetve vannak
elhelyezésük az akolban történik az akol melletti karámban
a magyar tarka tehénbe limousin bika spermát helyezett el
legoptimálisabb
a tejtermelés, ami extra minőségű száraz tőgyelőkészítést használnak
a teheneket az ellető istállóba rakják
a 96-os létszámú tehenek
új cél a hústermelő marha létrehozása az észlelés után fél nappal rakják meg a kocát
a hőmérsékletet, a pára tartalmat a táplálékkiosztást mind gépek végzik
ezzel a berakásból során elkövetett hibákból eredő esetleges követeléseket tudják kivédeni
a telep ami a vizsgálatok 30%-át elvégzik

kiszámítható a takarmány felhasználása az egyes egyedeknek
gyógykezelést csak alkalmasszerűen végeznek, csak ha baj van
a telep eredetileg 1000 anyásnak épület
a tejet automata méri, amely 4 mp késleltetéssel lejön a tőgyről
némely kanok emberevőkké válhatnak
a hús szubjektív elbírálását is megteszik
fajtaátalakító tenyésztést tartanak fenn
a telepet gépek irányítják
20 fős egyedi helyes istálló
fejőházrendszere halszálkás 2 darab 2x8 állásos fejőakna rendszer
létszám-csökkenő tendencia
halszálkás fejőállomás
állatlétszám malac esetében 1580, süldő esetében 203
gázmelegítésű műanyag és természetes oldalablakos szellőző technológia van beépítve

Köszönjük
Dr. Jávorka Leventének,
hogy rendelkezésünkre
bocsátotta eme gyűjteményt!

folytatás következik

Dr. Vörös Károly: Elme-körtörténet

a kiVETítés 1995. novemberében jelent meg először. Ebben a rovatban a korábbi évek legjobb számaiból szeretnénk szemezgetni. Az első 1996. novemberi számban jelent meg, Dr. Vörös Károly tollából.

Felvétetett az ÁOTE Belgyógyászati Klinikáján 1993-ban, Méla Béla, Bp. XIV. Mogyoródi u. 59-63. sz. alatti lakos, V. évfolyamos állatorvostan-hallgató vizsgálata és kezelése alkalmával.

Felige: Akinek nem inge, ne vegye magára, akinek inge, annak meg mindegy.

Körelőzmény az általános iskola felső tagozatától a 6. egyetemi félévig bezárólag.

Hozzátartozói és barátai elmondása alapján a páciens hosszú évek óta beteg, állapota egyre rosszabbodik. Betegsége több fázisra osztható. Kezdetben az a kényszerképzete volt, hogy állatokat akar gyógyítani (izgalmi stádium). Ennek érdekében az egyetemi felvételt 15× kísérelte meg. Ezt követően sem csüggedt, olyannyira, hogy elsőéves korában többször próbált a kémia előadás helyett valamelyik klinika kórházába belopózni, de mindig rajtakapták.

Másodéves korára az állatok iránti kóros vonzódása már professzorainak is szemet szúrt. Az év végi szigorlatokon tantárgyanként háromszor buktatták meg, remélve, hogy állapota javulni fog. A terápia sikerét, netán egyéb tényezők hatását mutatja, hogy a szakma, azaz az oktatás különböző formái iránti érdeklődés a tudatában rohamosan halványulni kezdett (indolencia stádiuma).

A klinikai tárgyakhoz érve már a letörési szak tünetei mutatkoztak rajta. A gyakorlatokra - részben a falkaösztrön által hajtva, részben a pótlási kényszer miatt - kelletlenül ugyan, de még elvánszorgott, azonban az istállóba lépve az orrát tüntetőleg befogta, kezét szorosan zsebre dugta. A diagnosztikai gyakorlatokon az állatokat messziről kerülte, és csak hátrálás-menekülés közben ütközött

beléjük, amikor Abonyi Dr. kedves szavakkal rá akarta szoktatni a kopogtatásos-hallgatózásra. A diagnosztika előadásokon még többnyire megjelent ugyan, főleg az esős őszi és a hideg téli időszakokban. Azonban ilyenkor is erős aluszékonyág hatalmasodott el rajta a tárgy előadók minden erőfeszítése, úgy mint fotó, videó, audio-vizuális figyelemre készítteti eszközök alkalmazása ellenére.

Jelen állapot. Felvétetett a hallgató negyedéves korában a 8. félévben a belgyógyászati előadás helyett a Zorba nevű kihelyezett, extramuralis intézményben.

Általános klinikai vizsgálat.

A beteg testtartása változó, az aktuális folyadékfelvétel mennyiségétől és minőségétől függően többé-kevésbé egyenes, olykor rézsútos jellegű. Viselkedése általában élénk, környezete iránt érdeklődik. Ez főleg akkor figyelhető meg, amikor az ajtó résén a tanterembe kukucska kárörömmel észleli, hogy az évfolyamtársainak mintegy 30%-a eltévedt, és bent ül a belgyógyászati előadáson. Ezután - nehogy véletlenül behívják - összerendezett mozgással sebtiben a porta irányába araszol, majd rövidesen valamelyik környéki restiben található. (Lelőhelyek: Bajnok, Pozitív Sarok - nem kívánt törlendő.)

Részletes klinikai vizsgálat (erősen rövidítve).

A bőr rugalmas, a pofa tájékán a szokottnál vastagabb, ami különösen akkor szembetűnő, amikor a délutáni ügyeletről, vagy az üllői mikrobuszos kiszállásról való hiányzását indokolja. Néhány példa az egyszerűbb, jól megalapozott kifogásokra:

1. A nagymamája ötödször nősült
2. Kisiklott a 74-es trolibusz
3. Bombariadó volt a Bástya moziban

A jelen állapot folytatva: A nyálkahártyák rendesek, a két szemrés a szabadban, természetes fényben vizsgálva egyenlően, közepesen tág, azonban tanterekben, gyakorlóokban rendszerint csukott állapotban van. A lehelet édeskés szagú, olykor szilvára, máskor cseresznyére emlékeztető. A légzés

ebben az évszakban még ütemes, nyugodt, a szívhangok tiszták és szabályosak. Az étvágy a takarmány minőségétől függően változó. A páciens a szobatársai hazáját pl. rendszeresen elfogyasztja, a menza-kosztához viszont gyakran hozzá sem nyúl. A beteg tudata látszólag ép, azonban viselkedése rendkívül raposzodikus. A tantermekbe tévedve erős apathia, sőt somnolentia figyelhető meg rajta, viszont az egyetem falain kívül határozottan felélénkül. A kollégiumban a környezet ingereire jól reagál, sőt csocsóban és biliárdban egyenesen verhetetlen. Ugyanakkor a kis Zuglóban esténként gyakorta comatosus állapotba esik.

Körlefolyás. A IX. félévben, szeptember 10. és december 10. között a beteg állapotában lényeges változás nincs. Ezt követően néhány hétre eltűnik a láthatárról, és kétségbeesetten megpróbálja bebilázní azt, amiről az eltelt másfél évben legfeljebb csak valamelyik szobatársa elbeszéléséből értesült, valahogy így:

„Képzeld a Vörös már megint mondott két viccet az előadásán. Jó trükk, ezzel akar becsalni a tanterembe, közben meg mindenféle diákkal megvideókkal próbál szórakoztatni minket. Haha, azt hiszi, jobb filmjei vannak, mint a Karate Kid vagy a Terminátor. Minket persze nem vesz le a lábunkról holmi rémtörténetekkel a lovakról, kutyákról meg a tehenekről. Kinőttünk mi már az ilyen mesékből, a vizsgán meg jó lesz az a kis kettes is. Azt meg úgymint megkapjuk, csak be kell nyalni azt a pár száz oldalt a jegyzetből.“

A körlefolyás folytatása: IX. félév, február 4. A harmadszor elhalasztott belgyógyászat szigorlat, valamint a vizsgaidőszak vége előtt egy nappal.

A klinikai alapértékei közül a szapora érverés és az egyidejű subnormális hőmérséklet a halálkereszt árnyékát vetítik előre. A betegnek étvágya nincs, vizeletet félóránként, de csak cseppekben ürít. Bélsára elvesztette megszokott konzisztenciáját, híg, vízszerű, erősen kellemetlen szagú. Légzése felületes, szapora, szívverése

Kvíz - hááát, csókolttak...

- 1, Mennyi az egy négyzetkilométerre jutó szoborszám az egyetem területén?
 a. Sok
 b. Túl sok
 c. 829,3
- 2, Hány ló nézi a Rottenbiller utcát?
 a. Lovak? Milyen lovak?
 b. 1
 c. Ahány fülp
- 3, Ki mondta? „Minden órára tartogatok egy kis pajzanságot.“
 a. Prof. Dr. Bartha Tibor
 b. Dr. Farkas Róbert
 c. Prof. Dr. Sótonyi Péter
- 4, Hány oldal A háziállatok funkcionális anatómiája c. nagysikerű bestseller?
 a. 886
 b. 666
 c. Nem tudom, nem olvastam.*
- 5, Mikor aktiválódik az alkohol-dehidrogenáz?
 a. Kérdezd meg Dr. Veresegyházy Tamást!
 b. Minden csütörtökön.
 c. Mi ez már? Ez nem egy vicces teszt?
- 6, Mi lett a legkisebb hal sorsa Tolnay Sándor emlékkútjából?
 a. Ő volt a szerdai menü a menzán.
 b. A Kórbonetan kilincsen végezte.
 c. Teljesítette három kívánságomat.
- 7, Miért van még mindig állatszag az A épület aljában?
 a. Mert azóta se takarítottak
 b. Mert büdös van és kész!!!
 c. A titkos, láthatatlan állatokon folytatott kísérletek miatt.
- 8, Ki mondta? „Akkor 15 perc múlva belezünk.“
 a. Dr. Kacs Kovics Imre
 b. Dr. Kótai István
 c. Prof. Dr. Vörös Károly
- 9, Hány előadásról kellett lógnod ahhoz, hogy helyesen megválaszolod ezt a kvízt?
 a. Nem eleget.
 b. Lógni? Ééééé??
 c. Vannak előadások az egyetemen?!*

Pontozás

1, a: 1 pont	6, a: 2 pont
b: 2 pont	b: 3 pont
c: 3 pont	c: 1 pont
2, a: 0 pont	7, a: 1 pont
b: 3 pont	b: 3 pont
c: 1 pont	c: 2 pont
3, a: 3 pont	8, a: 2 pont
b: 1 pont	b: 3 pont
c: 2 pont	c: 1 pont
4, a: 3 pont	9, a: 2 pont
b: 2 pont	b: 3 pont
c: -3 pont	c: -3 pont
5, a: 2 pont	
b: 3 pont	
c: 1 pont	

* A szerkesztőség természetesen teljes mértékben elzárkózik az effajta hozzáállástól. Mi természetesen minden előadáson bent ülünk, és az utolsó betűig elolvastuk a fent említett könyvet. :

0-9 pont: *Diacus veterinarius lincscens*: Te vagy az, aki csak kávézni jár be az egyetemre. A neved csak a csoportlistáról ismerős, és a portástól kérdezed meg, hova kell menni vizsgázni. Félve köszöngetsz mindenkinek, mert nem tudod, ki tanár és ki nem. Több időt töltesz a Z tanszéken, mint bármely másikon.

10-18 pont: *Diacus veterinarius simplex*: A Te arcod már inkább dereng a csoporttársaidnak, bár ők főleg az Equus- napokról ismernek. Te is inkább a parkban üldögélsz, mint az órákon, a szobrok ismerősebbek, mint a mostani előadók.

19-27 pont: *Diacus veterinarius pedalus*: Minden előadáson ott vagy, és lelkesen iszod a tanárok szavát. Sőt, még arra is van energiád, hogy lófejeket számolgass! Az alkohol-dehidrogenázt csak biokémia előadásról ismered. Egyszerűen képtelen vagy hibázni, még akkor is tudod a helyes választ, mikor nincs is...

Ön egy személygépjárművet vezet.

Kérdés: A KRESZ szabályok megengedik, hogy e biciklista mögött maradjon?

A megfelelően indokolt válaszokat email címünkre várjuk! A beküldők között egy év ingyen KIVETÍTÉS előfizetést sorsolunk ki!

kivetites@freemail.hu

IGEN

TALÁN

NEM

MYCOBACTERIUM LEPRAE, AVAGY KI MIRE ASSZOCIÁL

(Egy évesek vagyunk!)

Egy éve tartja alkalmait a Kollégiumban a Bibliakör. A helyi viszonyokat ismerve (fergeteges kolibulik, Equus-klub) talán kicsit furcsának tűnhet egy ilyen szerveződés. Alapvetően egy keresztény baráti kör vagyunk, egy régebbi egyetemi hagyományt élesztetünk újjá, ami nyolc éve szűnt meg. Biztos sokan láttátok már a plakát-

jainkat, melyek hétről hétre megjelennek a lépcsőházi falújságokon, de igazából nem tudjátok elképzelni, mit is csinálunk mi két-három órán keresztül a kis TV-szobában. Általában beszélgetünk és beszélgetéseink alapja az a nagy fekete könyv, amit Bibliának hívnak. De ettől még mi is ugyanolyanok vagyunk, mint bármelyik másik állatorvostan- vagy zooló-

gus-hallgató, akinek évfolyamától függetlenül meg kell birkóznia az antómia, a kórbonctan vagy éppen az élettan nehézségeivel. Időnként hívunk külső vendégeket, és tavaly filmvetítéseket is rendeztünk. (Volt ingyen kaja, pia...) Szóval, amikor legközelebb benyitok hozzánk, ne csukjátok be rögtön az ajtót, hanem inkább gyertek be beszélgetni egy kicsit az élet dolgairól...

RÁADÁSKÉNT EGY KIS ELGONDOLKODTATÓ TÖRTÉNET:

Van-e élet a születés után?

Egy várandós anya két gyermeket hord a méhében. Az egyik egy „kis hívő“, a másik egy „kis szkeptikus“. A szkeptikus azt kérdezi:

-Te hiszel a születés utáni életben?

- Hát persze. - mondja a kis hívő. Az itteni életünk arra való, hogy felkészüljünk a születés utáni életre, hogy elég erősekké váljunk arra, ami ott kint vár bennünket!

- Badarság! - mondja a szkeptikus. - Ez nem igaz! Hogyan nézhet ki a kinti, külső élet?

- Pillanatnyilag még nem tudom - mondja a kis hívő - de biztos sokkal világosabb, mint itt bent! Talán, lehet, hogy a szánkkal fogunk enni és a lábunkkal fogunk menni!

-Nonszensz, lehetetlen! - mondja a szkeptikus. - Megyünk a lábunkkal és

eszünk a szánkkal? Micsoda hülyeség! Ez egy furcsa ötlet, hogyan is működhetne! Itt van a köldökszín, ami biztosítja a táplálékot. Nem lehetséges élet a születés után, hiszen ez a zsinór már így is túl rövid!

- Hát persze, hogy működni fog, csak minden egy kicsit másként fog kinézni. - mondja a kis hívő.

- Soha sem fog működni! - véli a kis szkeptikus. - Még soha senki nem tért vissza a születés után! Születés után vége az egésznek! Az élet nem más, mint egy nagy sötét tortúra!

- Még ha nem is tudom pontosan, milyen lesz a születés utáni élet, - mondja a kis hívő - de azt tudom, hogy találkozni fogunk az édesanyánkkal, és ő nagyon vigyáz majd ránk!

-Anyá! Te hiszel egy anyában? Hol

van? - kérdezi a kis szkeptikus..

-Itt van körülöttünk, mi benne vagyunk, és általa létezzük, nélküle nem létezhetnénk! - válaszolja a kis hívő.

Mire a kis szkeptikus:

-Soha nem láttam még semmilyen anyát! Nincs is ilyen!

A kis hívő elgondolkozik egy pillanatra

- Néha, amikor nagyon csendben vagyunk, hallhatod, ahogy énekel, vagy érezheted, amikor megsimogatja világunkat! - mondja aztán halkán - Mindenesetre én hiszem, hogy az igazi életünk a születés után kezdődik!

Bji

1. Vedd ki a filmet a dobozából és rakd be a kamerába.

2. Vedd ki a film dobozát a csikó szájából és dobd bele a szemetes vödörbe.

3. Ráncigáld ki a csikó fejét a vödörből és takarítsd össze a szemetet.

4. Válassz ki egy megfelelő hátteret a fényképnek.

5. Állítsd össze a gép állványát, szereld rá a gépet.

6. Állítsd be a csikót az előre kiválasztott pontra.

7. Keresd meg a csikót.

8. Felejtse el a beállított pontot és szereld le a kamerát az állványról.

Útmutató csikók fényképezéséhez

9. Szaladgálj a csikó után és próbáld meg becserkészni. Közben tegyél úgy, mintha csak véletlenül járnál arra.

10. Egy kézzel fókuszálj, a másikkal pedig próbáld eltolni a csikó fejét a kamerától.

11. Szerezz egy zsepit és töröld le a nyálat a lencséről.

12. Keresd meg ismét a csikót.

13. Próbáld meg kiszedni a gép állványát a sárból.

14. Keresd meg a csikót...

15. Vidd be a macskát a nyergesbe és fertőtlenítsd le a csikó orrán a sebet.

16. Keresd meg...

17. Próbáld meg felhívni magadra a figyelmét úgy, hogy valamilyen játékot lóbálsz a kamera felett.

18. Vidd el a kamerát szerelőhöz.

Tudnivalók az első évre, tanári megjegyzésekkel alátámasztva

Második rész

- 1, Nagyon ritkán szelektálják a tananyagot.

„Vannak rágcálók, ahol bal oldalon van a lobus accessorius, de tengeimalacot nem tanulunk.“

PROF. DR. SÓTONYI PÉTER

- 2, Néha adódnak félreértések...

„Ne tessék rosszra gondolni, a curvatura görbületet is jelent.“

PROF. DR. SÓTONYI PÉTER

- 3, Ennek ellenére állandóan bővítjük tudásunkat.

„Ismerkedjünk meg egy újabb herével!“

DR. HORVÁTH ZSUSZÁNNA

- 4, Még akkor is, ha a valóság kegyetlen.

„Jön egy másik neutrophil granulocytá és szörnyű kannibál módon felfalja haldokló társát.“

DR. KÓTAI ISTVÁN

- 5, Tudásunkról általában szóban adunk számot, melynek előnyei nyilvánvalóak.

„Ha a vizsgán mond valamit és én úgy nézek rá, mint egy bélféregre, akkor van idő változtatni.“

DR. KÓTAI ISTVÁN

- 6, A vizsgán ne legyünk idegesek!

„A szellemi alkotás egyik legfontosabb része a felkészülés a szellemi alkotásra, amit másképp stressznek hívnak.“

Prof. Dr. Bartha Tibor

- 7, Sajnos rossz tételek (is) vannak...

„Mindenkinek azért imádkozik, hogy a szívfejlődést ne húzza, mert akkor nem húzza sokáig.“

Prof. Dr. Hajós Ferenc

- 8, És a jövőkép nem mindenki számára rózsás.

„A teremben ülök kb. 10%-a könnyezve fog megemlékezni a B-sejtekről, kb. ennyien lesznek cukorbetegek.“

Dr. Kótai István

- 9, A diplomához vezető út bizony elég rögzös...

„Ahhoz, hogy állást kapjanak, le kell küzdeniük még néhány akadályt. Ezek közé tartozik a nukleotid-anyagcsere is.“

Dr. Veresegyházy Tamás

- 10, Tudásunkat kamatoztassuk majdani munkahelyünkön is.

„Ha egy magas vérnyomásos macskával találkozunk, tessék javasolni a pástortáskát a gazdinak.“

Dr. Horváth Zsuzsanna

derzi

Ismeretterjesztő rovat

-Első rész-

„Ha valakinek elszakad a gerincvelője, ne lepődjön meg, ha kómába esik.“ /Dr. Kacs Kovics Imre/

„A domináns folliculusban van egy jó adag gonoszság.“ /Prof. Dr. Rudas Péter/

„Az ember és a majmok között összesen 6 aminosav különbség van.“ /Dr. Veresegyházy Tamás/

„Az orbánc egy abszolút szép baktérium.“ /Prof. Dr. Fodor László/

„Nem szöveget nyelt a kutya, ez a péniszcsont.“ /Prof. Dr. Sótónyi Péter/

„Ha logaritmikusan isszuk a sört, egy egyenest kapunk.“ /Prof. Dr. Bartha Tibor/

„A lép nem igazi vörösvérsejt-Farkasrét.“ /Dr. Kótai István/

„Egy igazi virgács akkor jó, ha fürtös.“ /Dr. Horváth Zsuzsanna/

„A biotermék tulajdonképpen borzalmasan káros ránc nézve.“ /Prof. Dr. Bartha Tibor/

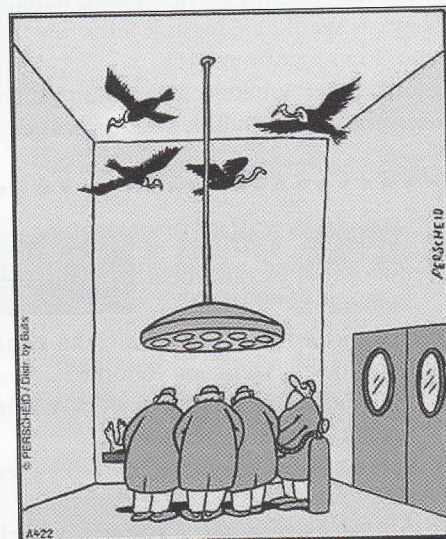
„A kötöttnek az a lényege, hogy meg van kötve.“ /Dr. Ózsvári László/

„A madaraknak nincs foguk, csőrük van.“ /Dr. Kacs Kovics Imre/

„Marhában ez a bélszín, sertésben a szűzpecsenye, kutyában... kutyában pedig nem esszük meg.“ /Prof. Dr. Sótónyi Péter/

„Ekkor az állat megfullad. Nyilván, ha átvágjuk a vagust, a helyzet nem javul.“ /Prof. Dr. Bartha Tibor/

derzi

Oktatóink aranyköpéseit továbbra is várjuk a kivetites@freemail.hu-n! mottó: „ebből sose elég!“

Főszerkesztői monológ

Azt hiszem, ezzel a cikkel már Régóta tartozom Nektek (Önöknek), a kiVETítés lelkes (és lelketlen) olvasóinak. Új főszerkesztőként már kinevezésemkor illetet volna írnom egy köszöntőt, kiemelve, hogy rémuralmam (ami a Rév-uralmat váltotta fel...) alatt milyen változások fogják felfrissíteni szeretett újságunkat. Ez sajnos elmaradt, minthogy a nagy reformok is. Sőt, ahogy egyre másra végeztek illetve távoztak külföldre a magazin munkatársai, úgy egymás után maradtak el az esedékes számok is. Azt hiszem, ez nekem fáj a legjobban, minthogy talán az én szívem ver a leghevesebben a mostani szám gondolatán!

Hiszen ez nem csak egy „átlagos új kiVETítés“. Szeptemberben ismét azon kaptam magam, hogy egy lelkes

kis csapat van körülöttem, tele vadabbnál vadabb ötletekkel, és hatalmas ambíciókkal. Ezt a kiVETítést mind tartalmában mind külsejében már jelentős részben egy új generációs szerkesztőgárda készíti, és remélem, hogy a későbbiekben még több munkatárs még több feladatot tud majd átvenni tőlünk, öregektől (illetve kevésbé fiataloktól). A gépezet némi akadozás után ismét beindult, és okkal remélhetem, hogy a fent említett reformokat véghez vihetem, mégha jelenleg fogalmam sincs, hogy ezek tulajdonképpen mik is. Hiszen ez ugyanúgy egy kari, hallgatói újság, mint eddig. Ha valakinek, akinek ehhez a Karhoz bármi köze is volt, kedve támadt valami szösszenetet megjelentetni nálunk, eddig is biztos lehetett abban, hogy tárt karokra fog találni, ezután is az lehet. Legyen az kri-

tika felénk vagy akármerre, teleregény vagy modern műalkotás, mi biztosan örülni fogunk, hogy első lépéseid a világhír felé rajtunk keresztül kívánod megtenni.

Tehát, hogy mit is szeretnék elérni, mint főszerkesztő? Szeretném, ha ez az új csapat egyben maradna, és át tudná venni, majd pedig át tudná adni a stafétát, amikor arra kerül a sor, hogy többé ne maradjon el kiVETítés semmilyen okból. De legfőképp azt szeretném, ha Ti is ugyannyira élveznétek olvasni ezt a pár oldalt, ahogy mi élvezük létrehozni. Tóletek - Nektek - Értetek.

Mark Hedberg,
kiVETítés főszerkesztő
IV. évf. ao. hallg., angol évf.

START	IGYÁL EGYET	IGYÁL KETTŐT	KÁRTYA	KÉK, ZÖLD NEM ISZIK	SENKI SEM IZHAT MIATTAD	ZÖLD ISZIK	FEKETE DUPLÁT ISZIK	VISSZA A STARTRÁ	DOBJ ÚJRA DE ELŐBB IGYÁL!	VISSZA KÉT MEZŐT!	KÁRTYA	FEHÉR ES VÁLASSZ KIVEL ISZOL	LÉPJ VISSZA HÁROM MEZŐT	PIROS ISZIK	DETOXIKÁLO: KÉT KÖRIG KIMARADSZ	
IGYÁL MÉG KETTŐT	KÁRTYÁK														KÉK ISZIK KETTŐT	
LÉPJ VISSZA NÉGY MEZŐT	<p>ZÖLD VII: CSAK A FÉRK ISZNAK VIII: ZÖLD ISZIK IX: FÉRKÖSI MINDENKI KISSZA A POHÁRÁT X: KÉT KÖRIG KIMARADSZ!!! INEM AZ NÁSBÓL. A DOBÁSBÓL! ALSO: KETTŐT ISZOL FELSO: DOBJ ÚJRA! ENNYI LÉPSZ VISSZA KIRÁLY: VÁLASSZ KÉT JÁTEKOST, OK ISZNAK ÁSZ: ÁLLJ FELLEBŐN TIZ MASODPERCIG, HA NEM MEGY, KETTŐT ISZOL</p> <p>PIROS VII: CSAK A LÁNYOK ISZNAK VIII: IGYÁL A TÖLED JÓBABA ÖLÖVEL IX: DOBJ! -1 TŐL ANG ENNYIT ISZOL. 5 MINDENKI ISZIK. 6 SZOKI SEM ISZIK X: KÉK ISZIK ALSO: SZABAD A CSOK!!! VALASSZ VALAKIT ÉS HA SIMAND, VELED, NEM KELL 4Y INNOTOKI (CSAK FÉRK HÍZZ ÚJAT) FELSO: SÁRGA, FEHÉR, ZÖLD 2-Y ISZIK KIRÁLY: VÁLASSZ, KIVEL ISZOL, 2-Y ÁSZ: 3-Y ISZOLI KIVÁLTHATOD MINDET 1-1 FEKVŐTAMASSZAL</p> <p>MAKK VII: PIROS ISZIK VIII: LÉPJ HÁTRA 3 MEZŐT IX: A BALOLDALI SZOMSZÉDOD VÁLASSZ KIVEL ISZOL X: SÁRGA ISZIK ALSO: FEKETE, PIROS, KÉK 2-Y ISZIK FELSO: DOBJ ÚJRA, DE ELŐBB IGYÁL KIRÁLY: MINDENKÉ 2-Y ISZIK ÁSZ: A JOBB SZOMSZÉDODDAL NÉZZ FARKASZEMET, AKI ELŐBB PISZLO, ISZIK 4-Y</p> <p>TÖK VII: CSERÉLJ HELYET A BAL SZOMSZÉDODDAL (BARUK A HELYÜKÖN MARADHATOK), EZZENTUL TE VAGY AZ Ő BABUJÁVAL VIII: FEKETE ISZIK IX: VÁLASSZ KI KIVON VELED X: A MELLETTED ÜLŐK ISZNAK ALSO: AZ ELŐBB ISZIK FELSO: A KÉT SZOMSZÉDOD BABUJÁT CSERÉLD KI KIRÁLY: FEHÉR ISZIK ÁSZ: MONDÓ EL 3-SZOR A "SÁRGAÖRÖGÖRÖSBÖRÖG" MONDÓKAT HIBÁTLANUL, HA NEM MEGY 2-Y ISZOL, ÉS A BAL OLDALI SZOMSZÉDODDAL PROBALKOZIK, HA NEKI SEM MEGY 2-Y ISZOL ES IGY TOVÁBB, AMIG KÖRBE NEM ÉRTEK VAGY VALAKI HIBÁTLANUL EL NEM MONDJA</p>														A SZOMSZÉDAID ISZNAK	
CSERÉLD KI A BABUD AZ UTÓLÓVAL, TE ONNAN FOLYTATOD, Ő INNEN	<p>JÁTEKSZABÁLY:</p> <p>6 DB JÁTEKOS JÁTSZHAT, MINDENKINEK VAN EGY POHARA. EBBŐL ISZIK, EGY POHÁR HÁROM IVÁSBÓL ÁLL. AJÁNLOTT VBK 2 DECIS POHÁRBAN. AKI MEGTESZ EGY KÖRT A START MEZŐN MEGÁLLVA BE KELL, HOGY VÁRJA A TÖBBIEKET AMIG BEÉRNEK. AMIG MINDENKI ODA NEM ÉR, ADDIG MINDEN MASODIK KÖRBE INNIA KELL. AMENNYIBEN MINDENKI ELÉRI A STARTOT AKKOR TOVÁBB HALADHAT.</p>														KÁRTYA	
KÁRTYA	<p>A JÁTÉK TARTOZÉKAI:</p> <p>6 DB BÁBÚ (FEKETE, KÉK, ZÖLD, PIROS, SÁRGA, FEHÉR) 1 DB DOBÓKOCKA 1 PAKLI MAGYAR KÁRTYA EGY RAKÁS PIA? MEG ILYESMIK</p>														NÉGYET LÉPJ ELŐRE, DE IGYÁL	
PIROS, ZÖLD ISZNAK	<p>KOCSMA: AMENNYIT DOBSZ, ANNYIT ISZOL IS, 5 ILLETVE 6-NÁL ÚJRA DOBSZ</p>														FEHÉR, KÉK ISZNAK	
RAJTAD KÍVÜL MINDENKI ISZIK	<p>Designed by NYG</p>														CSAK 2-ES V. 4-ES DOBÁSSAL MEHETSZ TOVÁBB	
SÁRGA, KÉK, FEKETE NEM ISZIK	<p>KÁRTYÁK</p>														KÁRTYA	
KÁRTYA	<p>A JOBB SZOMSZÉDOD VISSZALÉP 3 MEZŐT</p>														TETSZŐLEGESEN ELOSZTHATSZ 3 IVÁST A JÁTEKOSOK KÖZÖTT	
	PIROS, ZÖLD ISZIK	KÁRTYA	A BAL SZOMSZÉDOD KETTŐT ISZIK	KÉK, ZÖLD, PIROS NEM ISZIK	A SZOMSZÉDAID ISZNAK KETTŐT	CSAK 1-GYEL VAGY 6-TAL MEHETSZ TOVÁBB	KÁRTYA	DOBJ EGYET ÉS LÉPJ ENNYIT VISSZA	KETTŐT HÁTRA LÉPSZ	KÉK ÉS SÁRGA ISZNAK	IGYÁL MÉG EGY POHÁRRAL ÉS FOGD RÁ A NYUSZIRA	KÁRTYA	ZÖLD, KÉK, FEHÉR ISZIK	SÁRGA ÉS FEKETE KETTŐT ISZIK	FEKETE, FEHÉR NEM ISZIK	CSAK 1-ES, 3-AS DOBÁSSAL MEHETSZ TOVÁBB, DE ENNYIT ISZOL IS.

A kisherczeg nagymacska lett...

2004.szeptember 25-én került megrendezésre egyetemünkön a **Negyedik Állatbarát Nyílt Nap**. A házikedvencekkel, felelős állattartással foglalkozó termek és pavilonok között a Fővárosi Állat- és Növénykert is állított standot, ahol egy állatorvosnő: *Dr. Kiss Gabriella* dedikálta „*Bömbi, a kisoroszlán*” című mesekönyvét.

Bömbiről születésétől kezdve Dél-Afrikába utazásáig sokszor adott hírt a média. Simogatni is lehetett egy ideig. Rajongói az interneten is nyomon követhetik az eseményeket.

Kíváncsi voltam, hogy egy magyar állatorvos miért pont oroszlánról ír könyvet, és miért éppen mesét.

Gabi, hogyan ismerkedtél meg Bömbivel?

Mialatt Afrikában kóboroltam, Mitthon, a Fővárosi Állat- és Növénykertben megszületett Bömbi. Az állatorvosok eltávolították a nőtény oroszlán, Mirza bőre alól a fogamzásgátló implantátumot, mert a hosszú ideig tartó fogamzásgátlás növelheti a daganatos megbetegedések kockázatát. Mirza a műtét után nem sokkal ivarzott és vemhesült. Négy kisoroszlán született, de anyjuk állandóan magukra hagyta a kölyköket, így a többi el is pusztult. Bömbit elvették tőle, felneveléséhez egy síófoki menhelyről hozták Tarzan kutyát.

Március 16-án kimentem az állatkertbe, ahol talán egy éve jártam utoljára. Dr. Sós Endre, az állatkert főállatorvosa elmesélte a részleteket, majd odakísért a házikóhoz, ahol megpillantottam Tarzant és Bömbit, aki akkor már betöltötte a két hónapos kort.

Honnan jött a „Szabadítsuk ki Bömbit” mozgalom ötlete?

Ahogy sétáltunk az állatkert kijáratára felé, kérdeztem Endrét, mi lesz a sorsa a kicsinek. Egyelőre csak annyit tudott, hogy cserelistán van, hiszen itt nincs elegendő hely még egy oroszlán eltartásához. Talán valamelyik másik állatkertnek szüksége lesz rá. Hirtelen megkérdeztem tőle: -Figyelj, mi lenne, ha megpróbálkoznánk egy afrikai vadasparkkal? Olyannal, amely fogságban nevelt állatok visszavádításával foglalkozik? Endre utólag mondta el, hogy számára hihetetlen ötletnek tűnt, miért kellene Afrikának egy oroszlán Európából, hiszen ott olyan sok van. De azt gondolta, annyit járok oda, hogy talán tudok befogadó helyet szerezni.

Ekkor már tudtad, hogy hol lesz ez a hely?

Nem, dehogya! Csak azt tudtam, hogy ez egy fantasztikus feladat az élettől! Találnom kell egy helyet, és aztán akár saját költségen is, de Bömbit elviszem innen. Ő arra született, hogy szabad legyen.

Írtam néhány általam is ismert, rehabilitációval, azaz visszavádítással foglalkozó vadasparknak. Másnap nekiültem az Internetnek is. Oly hihetetlen sok címet adott ki a keresőprogram, hogy nehéz lett volna kiemelni néhányat. Vajon melyiket válasszam? És akkor megakadt a szemem egy néven: Wildlife Action Group, Dél-afrikai Köztársaság.

Másnap már jött is a válasz: „Igen, Gabriella, a SanWild vadaspark kész befogadni Bömbit.”

Mi az SanWild?

A SanWild neve a sanctuary (menedékhely, védett terület) és

wildlife (vadon élő állatok világa) szavakból ered. Alapítója, Louise Joubert Fokvárosban dolgozott marketingesként egy nagy cégnél, amikor egy, a fekete orrszarvúk megmentésére meghirdetett kampányhoz kívülállóként rendkívül jó ötletekkel járult hozzá. Ennek eredményeképpen több millió randot sikerült összegyűjteni. Louise életét ez a nap változtatta meg. Elköltözött Fokvárosból, és Limpopo tartományban telepedett le. A vadállomány védelmében felvette a harcot a Dél-afrikai Köztársaságban zajló illegális vadállat-szaporítás ellen, ame-

lynek célja, hogy elegendő le vadászható oroszlánal, vadkutyával, antiloppal és más állatokkal lássa el a parkokat, ahova vadászni szándékozó turistákat várnak. 1998-ban Louise és férje, André megalapították a SanWild vadasparkot, ahova egymás után érkeztek a sérült, meglőtt és megsebesített vadállatok. Louise csak azt kérte, hogy a kiszállítás költségeit mi fedezzük.

Mit szolt ehhez a lehetőséghez az Állatkert?

Az igazgatónő és a vezetés egyértelműen igent mondott, Bömbi

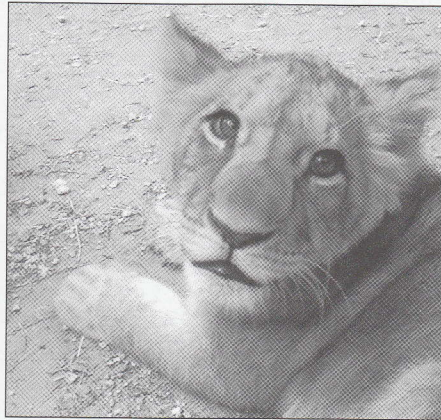
Afrikába utazhat. A gépezet azonnal beindult. Az utazáshoz szponzort kellett keresnünk, így március 19-én rákérdeztem az egyik TV csatornánál, hogy érdeklí-e őket a téma. Azonnal igent mondtak. Innentől kezdve az állatkert dolgozói elkezdtek beszerezni az engedélyeket. Bömbinek különféle oltásokat kellett kapnia, és át kellett gondolnunk valamennyi lépést, hogy az szakszerű legyen, és a kicsi oroszlán átvészelve a rá váró igen hosszú repülőutat.

Kaptál segítséget is ehhez?

Igen, Molnár Zoltán környezetvédelmi felelős vette kézbe Bömbi kiszállításának bonyolítását. Zoltán hihetetlen energiával segített és szervezett. Nagyon-nagyon sokat köszönhetünk neki! Tárgyalt a szponzorokkal, megszervezte Bömbiládájának elkészítését, hogy legyen ideje azt megszokni az utazás előtt. Megjelent az Állatkert sajtóközleménye, amelyet követően még a legelőkelőbb napilapok is ontották a hírt, hogy Bömbi Afrikába költözik. A sajtó tudta, hogy ez hálás téma, és hogy ezt a tündéri kisoroszlánt mindenki szereti. Elindultak a búcsújáratok, apukák, anyukák, gyerekek tömegei jöttek, hogy utoljára lássák Bömbit afrikai útja előtt. Én pedig szinte mindennapos vendég lettem az állatkertben.

Ekkor határozta el, hogy mesekönyvet ír?

Igen. Az egyik nap végén, késő este töltem a kezembe, és leírtam a mesét. Bömbi történetét meséltem el úgy, hogy a gyerekek megértsék, miért

nevelte kutya a kisoroszlánt, és miért megy el kedvencük innen. A mesekönyv azóta az Állatkert kiadásában megjelent és a vásárló az árával az állatkerti állatok táplálását támogatja.

Milyen volt az utazás?

Bömbi május 13-án egyedül indult Amszterdamba. Utólag láthattam csak

A SanWild most már 21 oroszlánnak nyújt otthont. Az újonnan érkező oroszlánokat a hatóságok kobozták el illegális tenyésztőktől. Bömbinek és társainak szükségük van anyagi támogatásra, hiszen az állatorvosi költség és a táplálékuk fedezése nem kevés.

SANWILD WILDLIFE TRUST

Címe: ABSA LETSITELE
BRANCH kód: 334349
Számlaszáma: 9111221180
SWIFT kód: ABSAZAJ.J

az újságcikkeket, a TV műsorokat Bömbi utolsó vacsorájáról és értesültem a sírásról-rívásról, amikor becsomagolták és elindult a repülőterre. Bömbiért szinte egy emberként zokogott az ország.

Másnap mi is elindultunk csapatunkkal Bömbi után. Amszterdamban 20 percünk volt az átszállásra, a rohanás közben még leellenőriztem, hogy Bömbi a gépen van-e. Johannesburgba késő éjjel érkeztünk, közben folyamatosan tartottam a kapcsolatot telefonon Liezel Mortimerrel, aki a Wildlife Action Group képviselőjeként Bömbit váltotta ki a Cargoban. Bömbi rettenetesen rémült volt, füleit fejére lapította, folyamatosan vadmacskaként fűjt ránk és védekező tartásban belapult a ládája hátsó részébe.

Istenem, szegény, és még hátra van ki tudja, mennyi út az autóban!

Hogyan fogadtak benneteket?

Louise Joubert és férje André várt bennünket. A gyors bemutatkozás után a fiúk lekapták a ládát a kocsiról, majd Louise kinyitotta ajtaját, hogy megnézzék Bömbit. Bömbi változatlan állapotban rálapult a láda hátuljára és fűjt, prűszkölt ránk, akár egy felmérgezett kandúrmacska. A fiúk bevitték a ládát a fedett karámba, ahol Nándi lecsavarozta annak ajtaját. A karám drótkerítéses ajtaja elé guggoltunk és figyeltünk, mi lesz. Nándi bent maradt és nyugtató hangon folyamatosan hívogatta a kicsit. Egyszer csak Bömbi fogta magát, és félénken ugyan, de kisétált a ládájából. Ebben a percben ott, hulla fáradtan, semmit nem tudtam csinálni, csak elbőgni magam. Akkor tudatosult bennem az, hogy az elmúlt

hónapok munkája meghozta gyümölcsét, a küldetés teljesítve. Sikerült! Bömbi túljutva a hosszú úton, épen és egészségesen megérkezett Afrikába.

Azóta van hír róla?

Igen. Folyamatosan tájékozódunk az AfriTrust honlapjáról, ezenkívül augusztus végén személyesen is meglátogattam Bömbit.

Mikor mondhatjuk, hogy sikerült a program?

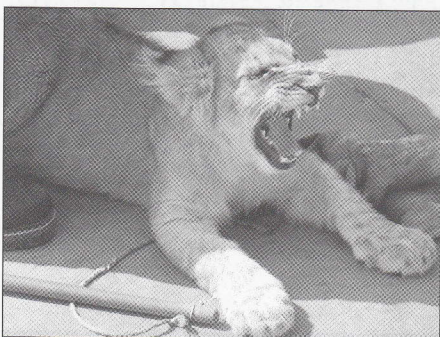
Akkor, ha Bömbi képes lesz önállóan vadászni, és megszűnik az emberekhez való kötődése. Úgy látom, ez a cél egyre közelebb kerül.

Mit üzensz nekünk, hallgatóknak?

Ha elbizonytalanodtok, jusson eszetekbe Bömbi története: ha igazán akarunk valamit, akkor megtaláljuk hozzá a segítséget.

Köszönöm a beszélgetést!

Menyhért Zsuzsanna

Bömbi honlapja:

<http://allatvilag.eblap.hu/bombi>

Portálja:

<http://gportal.hu/bombi>

EXPAT VETS

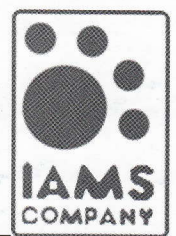
The Official Magazine of Student Vets
2004. September-October
Year 3, Number 3

Free!

Free!

Ready for takeoff!!!

EXPAT VET

Contents

<i>Greetings and Salutations!</i>	2.
Staph Reports	
Here we are again	3.
We must look forward	5.
Bird Flu	6.
Hungarian Explained	7.

THE SZENT ISTVÁN VETERINARY UNIVERSITY'S STUDENT MAGAZINE

e-mail: kivetites@freemail.hu

Responsible Publisher: Daniel Bendzsel,
SZIE ÁOTK HÖK Pres.

Editor in Chief Mark Hedberg

Editor Emeritus: Laszlo Zoltan Rev

Cover Art: Zita Schneider

Photos: El Guapo

Printing House: mondAt Nyomdaipari és Szolgáltató
Kft.

PUBLISHED BY IAMS

Greetings and Salutations!

The Expat Vet is back in gear again, after spending most of last year in mothballs. With the addition of several new staff members on the Hungarian side of the publication, the magazine stands a decent chance of cranking out a few more issues of wit and wisdom.

First off, a warm welcome is due the first years who are reading this. Glad to see you here, welcome to Hungary. You have five years to have the time of your life here, and the Expat Vet is here to help in any way possible. Recommended reading is Part One of „Hungarian Explained“, a new series on the Hungarian language on page N. It contains a bit about Hungarian and its pronunciation, and it should help you find your way around the country a bit better.

Expanding to the rest of the years here, the Freshman's Ball is on November 13 this year, and we're expecting a big crowd. Show up at 8pm for the Freshman's Swearing-In Ceremony, and then eat and drink until you get thrown out. Have lots of fun, take lots of pictures, and send a few of your stories in for publication.

(Anonymity available upon request.) In other unrelated news, it looks like a sixth year will soon be on the table for vet students in Budapest. On October 5, the University Senate voted to empower the Dean to begin studying plans to implement a six-year veterinary education. This would involve creating study plans, budget forecasts, and getting the Ministry of Education to sign off on these plans. The reasons for this move: first, it seems that the sum knowledge of veterinary science is such that it can no longer be forced into five years. And second, in the EU, only Germany and Hungary still have five year veterinary educations. There's no cause for alarm, however - any six-year education plan would not affect current students. Creating a plan for such an education is also not something that can be rushed. But eventually all students will spend six years here - and not because of failing any subjects, either.

The last piece of unrelated news isn't really new, though. There's a new responsible publisher for the magazine. Student Government President

Gabor Nemes resigned last year, and was replaced by Daniel Bendzsel. (The Student Government President is always Responsible Publisher for the Expat Vet, in case you were ever curious.)

And finally, the Expat Vet magazine office is still located in Building N, third floor, office 310. Drop by if you have any ideas or contributions. You can also email the editor with letters, threats, jokes, or money at expatvet@yahoo.com, or call 30/408 1695.

Cheers,

Mark Hedberg
Editor-in-Chief
Expat Vet Magazine

Here we are again!

Well, another summer is gone and here we are at University again. The year wasn't without student programs - we held the Equus Days in April, and the Hungarian Freshman's Camp followed that in August. As always, these were sponsored by IAMS Eukanuba.

The Equus Days won't be here again until next April, but one of the big events of the Days was the IAMS morning. Basically, the next time you see a poster with the words „IAMS Morning“ on it, make a note of the date and time. Then go to the Faculty's Bufo, and pick up one of the short quizzes available there on the subject of Animal Nutrition. The quiz itself is easy, but if you're not sure about the answers, pick up one of the educational articles next to the quizzes and find the answers. Fill out the quiz, and get your coupon from the student behind the table. It's valid for a sandwich, a drink, a coffee, or a candy bar at the bufo. What's that? You got ALL the questions right? Then in addition to the snack, you get to take a three-kilo bag of pet food back to your fuzzy little companion animal at home. Dog, cat, sister, or brother. Last year a hundred students filled out the quiz. Let's see if we can break that record next April, ok?

The other student activity I'd like to write about is the Freshman's Camp. This year (for the Hungarians) it was

held in August at the Balaton. I wouldn't like to go into great detail, because (first of all) several more talented writers than I have volunteered to chronicle this heroic and Sisyphusian effort to eradicate our nation's complete stock of alcohol-containing beverages, and at the same time to get to know those dedicated individuals who have also decided to dedicate their lives to veterinary science.

The second reason is that this year I was one of the organizers, and any article I wrote would likely chronicle the many hours on the phone, the miles we ran around the country, and the weeks we spent planning, all so we could spend a few days on the Balaton. But we accomplished what we wanted: we had concerts, competitions, karaoke, wine-tasting, and live table soccer. After dark we had gulyas cook-outs, American Gladiator competitions, games, etcetera.

Don't feel left out, though. Traditionally, there's an English Freshman's Camp in the mountains of Vargesztes. This year we were unable to organize a Camp for the English students due to a lack of time and people. However, if you are interested in helping create a 2005 Freshman's Camp, here's what a typical English Camp looks like.

Early in the morning on a Friday the students who've signed up for the trip get on the bus to Vargesztes. They arrive a few hours later at this genuine

Hungarian castle (which, by the way, has appeared in several Hungarian movies.) After a short lunch, the games begin! Team-building exercises are a favorite, with successful completion dependent on how well you work with your classmates. And of course, any concerts, competitions, and other odds and ends that end up getting organized.

A last word and I'm finished: The Editorship of the Expat Vet, (the IAMS-sponsored Student Magazine) awaits those enthusiastic young people who feel the need to contribute to the magazine, or who want to help with organizing events on and off campus. You can contact the author of these above lines, or the Editor of the magazine, or just send an email to kivetites@freemail.hu. Good luck and have a successful semester!

Gábor Nemes
Iams- Coordinator,
Szent Istvan University,
Veterinary Faculty Senator

A kiadvány az IAMS támogatásával készült

„We must look forward”

Interview with Dr. László Fodor, Dean of the Faculty

Dr. László Fodor was born in 1955 in Budapest. He graduated from József Attila High School in 1974, and was accepted to the University of Veterinary Medicine in the same year. He graduated in 1979. Subsequently, for a year and a half he worked in the research division at Phylaxis. In 1981 at Prof. Szent-Iványi's invitation he joined the Department of Epidemiology and Microbiology, becoming head of department in 1997. In that same year he was named Vice-Rector for International Relations. He became Dean of the Veterinary Faculty in the summer of 2004.

What changes have you made in your Department since becoming Dean?

The Department was represented a solid background for my application to become Dean. I did not have to leave the Department - if this had been a requirement, I would not have accepted the job. Fortunately my colleagues there accepted many of my day-to-day responsibilities. I continue to hold lectures and practicals; research (I focus on the *Pasteurella* spp.) is more difficult. Regrettably, I must spend less time in the laboratory, but my colleagues can be counted on here too.

How did it feel to leave your International Relations work?

The international scholarships were well-subscribed to; we could give out a lot of support, though the number of applicants changes from year to year. In this respect we are independent of Gödöllő. (Based on a prior agreement, the Veterinary Faculty determines how to disburse scholarship funding.) When I was named Dean, Professor Rusvai took over my responsibilities in International Relations.

What is the situation with the IVSA*? (International Veterinary Student Assoc.)

This is solely a student organization, for which we can provide some support - for example, using the Faculty's infrastructure. The organization does not currently function in Budapest, since the active students graduated, and there is a balance due of the mem-

bership fee going back several years. We are willing to assist in this situation, but the key to the IVSA is for several students to assume organizational responsibilities.

What is your opinion about the renovated Equus Club?

The new committee began with very good ideas. I am sure that they will work very well. Currently there have been no problems. I don't believe that the Veterinary Faculty should gain a reputation as one of the city's bars, which is why I have not permitted the sale of hard spirits. The committee's plans contained more than just the Thursday parties - they have other plans for more programs. I greatly value the fact that instead of the earlier 'saloon' atmosphere, the emphasis is on a true 'club'.

With the elimination of the computer room in the Biomathematics Department, the students can now only use the Library computers. Can we hope for some improvement?

We have entered a cooperative application with the Szent István University for an EU tender for new,

student-use computers, but we are still waiting for the results.

There's been talk for a long time about building a Small Animal Hospital where the old Horse Hospital was (Bldg. A). When will this become a reality?

Everyone is committed to the new Small Animal Hospital - it's required for the next international accreditation. We've gotten encouraging promises regarding Ministerial support, but due to recently instituted thrift programs, those pledges were

frustrated. During the summer the higher learning faculties could not take part in the EU subsidy competition, because each university could only submit one application at a time. As mentioned above, the SzIE has already entered an application for student computers.

The building plans were completed, all the permits were granted, and contractors have submitted bids. Only the money is missing. The construction alone will cost around 380 million forints, not including the veterinary equipment. Without new subsidies, we must try to start construction from our own resources, and hope that new sources of money appear along the way.

Part of the present Small Animal Hospital can and will be renovated - however, the other section is in such poor condition that it cannot be repaired.

Has the Üllő Large Animal Hospital performed as well as had been hoped?

Yes. The number of patients has significantly increased, and the scientific opinion of the clinic is very high. It's very high operating costs are another question, though.

When will the University introduce a sixth year?

We have to complete our part of the process. We have to work out the teaching system, the requirements, we have to fill out the required paperwork. I hope that the October Senate meeting will empower the Faculty leadership and the required committees to begin work. The fate of the completed plans rests with the Education Ministry. At

OUR INSTITUTE'S LEADERS	
Tolnay Sándor (1778-1818)	Gouth Gy. Endre (1943-1947)
Brunkala Roman (1821)	Kotlán Sándor (1947-1949)
Kozaries György (1821-1826)	Mocsy János (1949-1950)
Hoffner József (1826-1841)	Sályi Gyula (1950-1951)
Zlamal Vilmos (1841-1853)	Kotlán Sándor (1951-1952)
Szabó Alajos (1853-1875)	Császár Vilmos (1952-1954)
Tormay Béla (1875-1888)	Mocsy János (1954-1956)
Varga Ferenc (1888-1897)	Urbányi László (1956-1957)
Hutóra Ferenc (1897-1931)	Mocsy János (1957-1958)
Wellmann Oszkár (1931-1933)	Sályi Gyula (1958-1963)
Zimmermann Agoston (1933-1935)	Kovács Jenő (1963-1966)
Reichenbach Béla (1935-1936)	B. Kovács András (1966-1972)
Jarmai Károly (1936-1937)	Kovács Ferenc (1972-1978)
Szabó Zoltán (1937-1938)	Várnagy László (1978-1981)
Hetzel Henrik (1938-1939)	Karneván Andor (1981-1984)
Kövessi Ferenc (1938-1940)	Kovács Ferenc (1984-1990)
Manninger Rezső (1940-1941)	Frenyó V. László (1990-1997)
Ihrig Károly (1941-1942)	Softi László (1997-2004)
Deseő Dezső (1942-1943)	Fodor László (2004-)

Source: *Az állatorvosi felsőoktatás 200 éve*

Regarding the SzIE integration, we have to ask: Are there plans to disassociate the Faculty from the University?

The integration was not voluntary. It was forced on us by law, and has significant financial disadvantages. Independently we functioned more effectively and more economically. With respect to the original plans, the formulated big universities did not receive commensurate funding, which the member faculties had to subsidize with their own income. Our expenses in this regard are around 110 million forints per year. In addition to this the university's decision-making process became much more difficult and complicated. This problem affects the Gödöllői faculties as well as us. During the last four years a correct cooperation has formed within the University. In this situation, we should not concentrate on leaving the University; we should concentrate on optimizing the University's functioning. We must look ahead.

Thank you for the interview.

Vecsei Anna Luca
Rév László Zoltán

Translated: Mark Hedberg

the moment, we cannot be too optimistic, since a six-year education would require greater financing. A point in our favor is that veterinary training must now follow the EU's policy, and we have to adjust our education accordingly. Fortunately, the EU's requirements can be accommodated by a six-year course. In Europe, a six-year course is standard. Only in Budapest and Germany does veterinary training last five years.

Bird Flu

(No, it's not just a fancy name for Chicken Pox)

We've heard about it in the news for years. Bird flu is a nasty little virus that kills people and makes governments slaughter thousands of avians in the space of a few weeks. 1997 was the first time it transmitted to humans, and scientists still aren't sure why. The big suspicion is that the Bird Flu virus, like many flu viruses, is a very unpredictable reproducer. Currently there are 15 strains known, and H5N1 is 2004 variant. Why are the smart people in the white coats worried?

„Influenza viruses are highly unstable and have the ability to mutate rapidly, potentially jumping from one animal species to another. Scientists fear the bird flu virus could evolve into a form that is easily spread between people, resulting in an extremely contagious and lethal disease. This could happen if someone already infected with the human flu virus catches the bird flu. The two viruses could recombine inside the victim's body, producing a hybrid that could readily spread from person to person.

The resulting virus likely would be something humans have never been exposed to before. With no immune defenses, the infection could cause

devastating illness, such as occurred in the 1918-19 Spanish flu pandemic, which killed an estimated 40 million to 50 million worldwide.“ [birdflu.org.cn]

It's still not known for certain exactly what the Spanish flu virus was like, immunologically speaking. With most of the corpses being nearly a hundred years old, finding intact virions is pretty much not an option. In addition, any new 'super-virulent' bird flu virus would probably have little or no resemblance to any previous virus strain. This is why people keep getting colds and flu - the virus variants are always different enough that the body doesn't have a ready defense against them.

There are several facts available about the bird flu, though. It's an influenza A virus, according to birdflu.org.cn, and has several H5 and H7 subtypes. Wild birds are a natural carrier, and don't seem to be too susceptible to the illness. Highly bred, specialized domestic fowl, however, are quite apt to die, and die quickly. A point against specialized animal breeding? Certainly not. But definitely a predisposing factor.

Another thing about avian flu is that many of the viruses are not initially

highly pathogenic. Their above-mentioned inaccurate reproduction, however, often leads to very infective and deadly outbreaks. Back in 1983, the H5N2 virus (a fairly low-impact virus) decided to get mean, and 17 million American poultry had to be killed to control it. In 1999, the H7N1 bird virus took out 13 million birds after spending 9 months as an annoyance.

Why is this virus so incredibly changeable? It's because of one talent that influenza virus doesn't have, and one talent that it does have. The talent that it doesn't have is a verification system against genetic errors in reproduction. Any mistakes in DNA replication stay there, and cause a so-called 'genetic drift', creating new varieties of a virus category. The talent that it does have is an ability to 'swap' or 'reassort' DNA with other influenza viruses that it finds. This is called an antigenic 'shift', and it usually causes a more dramatic change in a virus's makeup. That's why researchers keep a close eye on avian flu. It's not enough to keep watch on the deadly varieties - they also have to track the viruses that aren't currently in the headlines.

Mark Hedberg

1997: In Hong Kong, avian influenza A (H5N1) infected both chickens and humans. This was the first time an avian influenza virus had ever been found to transmit directly from birds to humans. During this outbreak, 18 people were hospitalized and 6 of them died. To control the outbreak, authorities killed about 1.5 million chickens to remove the source of the virus. Scientists determined that the virus spread primarily from birds to humans, though rare person-to-person infection was noted.

1999: In Hong Kong, cases of avian influenza A H9N2 were confirmed in 2 children. Both patients recovered, and no additional cases were confirmed. The evidence suggested that poultry was the source of infection and the main mode of transmission was from bird to human. However, the possibility of person-to-person transmission remained open. Several additional human H9N2 infections were reported from mainland China in 1998-99.

2003: Two cases of avian influenza A (H5N1) infection occurred among members of a Hong Kong family that had traveled to China. One person recovered, the other died. How or where these 2 family members were infected was not determined. Another family member died of a respiratory illness in China, but no testing was done. No additional cases were reported.

2003: Avian influenza A (H7N7) infections among poultry workers and their families were confirmed in the Netherlands during an outbreak of avian flu among poultry. More than 80 cases of H7N7 illness were reported (the symptoms were mostly confined to eye infections, with some respiratory symptoms), and 1 patient died (in a veterinarian who had visited an affected farm). There was evidence of some human-to-human transmission.

2003: H9N2 infection was confirmed in a child in Hong Kong. The child was hospitalized but recovered.

Hungarian Explained

-part one-

Welcome to Hungary! If you're reading this, you're probably one of more than a hundred first year students freshly arrived at the Faculty of Veterinary Medicine, Budapest who may not speak Hungarian. If you're not, you're probably one of about 500 students that are members of the second-to-fifth years, who also may not speak Hungarian.

If you're not, you're probably a member of the faculty or one of the ministers and/or important persons who gets a free copy of this thing. In which case you probably speak Hungarian.

But let's say you're a student who doesn't speak Hungarian. In a further assumption, let's also assume you're interested in learning Hungarian. So following these assumptions, we at the Expat Vet proudly present „Hungarian Explained“, the first part of a continuing series on learning the Hungarian Language!

The best explanation of Hungarian as a language I've seen in a long time is found on the Internet: <http://www.personal.psu.edu/faculty/a/d/adr10/hungarian.html>. (Thank you, Penn State!)

„Magyar (pronounced /Mawdyar/), as the Hungarians call their language, is spoken by the approximately 10.3 million inhabitants of Hungary, as well as another 4 million people in neighboring countries and a million others scattered around the world. It belongs to the Finno-Ugric language family, which includes Finnish and Estonian, but its closest relatives are several obscure languages spoken in Central Russia. Hungarian is not at all related to the Indo-European languages which surround it, and is very different both in vocabulary and in grammar. Hungarian is an agglutinative language, meaning that it relies heavily on suffixes and prefixes. The grammar is seemingly complex, yet there is no gender, a feature that most English speakers grapple with when learning other European languages. Hungarian does use the Roman alphabet however, and after learning a few simple rules

one can easily read Hungarian. Pronunciation is also very easy, especially compared to other neighbouring languages like Czech, German, and Russian.“

In a nutshell, that's why Hungarian doesn't sound like anything you've ever heard -it's because Hungarian isn't like anything you've ever heard. But don't let the above paragraph scare you - Hungarian CAN be learned. Eventually.

Pronunciation in Hungarian has an advantage and a disadvantage. The disadvantage is that many of their letters are pronounced completely differently from their English counterparts. The advantage is that once you learn these pronunciations, they will never change. Ever. Hungarian as a language is one of the most consistent languages in the world.

b, d, f, g, h, k, l, m, n, p, r, t, v, z are pronounced exactly like in English.

Below is a short list of the deviant letters:

g as in gas

r is a rolling, soft rumble.

t is a sharp, short sounding T.

c is pronounced ts.

cs is the English ch sound.

gy is said dy.

j, ly are both a soft, 'y' sound.

ny is said the Spanish n sound, or 'nia' in English.

s is said as the English 'sh'.

sz is English's soft s. sound.

ty is a bit like the 'ch' sound, but much softer. It's hard to explain, trust me.

The English 'j' is pronounced almost the same, but in Hungarian any English 'j' sound is spelled 'dzs'.

And just in case you're curious, 'zs' is said like the s in 'pleasure'.

Still with me? Excellent! Take this magazine with you, and walk around the City of Budapest. Open it to this page, and practice saying the names of streets, restaurants, buildings, and people as you walk along the street. This is a good way to get comfortable with Hungarian pronunciation, and it lets the world know that you're a faith-

ful reader of the Expat Vet!

Eventually you're going to realize that I haven't said anything about vowels. Instead of finding me and pushing this expensive magazine down my throat, read on! (Be warned, a lot of these sounds are not exact - it's just the closest way I could describe them.)

a is pronounced 'aw'. (Pretty close.)

á is said like the i in 'pike'. (Not exact, but close.)

e is pronounced 'eh'. Step, bed, red. (Exact.)

é is like the a in 'may'. (Pretty close.)

i is like the 'e' sound in 'feet' and 'meet', but it's shorter. (Exact.)

í is the same thing, but now it's as long as the 'e' in 'feet'. (Exact.)

o is pronounced like the o in 'hold' or 'cold'. (Pretty exact.)

ó is the longer version of this same. (Pretty exact.)

u is said like the short oo as in 'boot'. (Exact.)

ú is (surprised?) the long oo as in 'food' and 'cool' Starting to see a pattern? (Exact.)

ö as in German ö, French 'peu' and Norwegian O. (Exact.)

ő a longer version of ö, like German 'schön'. (Exact.)

ü is weird. Sort of like the German ü and French u as in 'début'. English speakers say 'ew', which is fairly close, but with less 'e' and more 'u'. (Fairly exact.)

ű a longer version of ü. Same rules as above, but longer. (Fairly exact.)

That's it for the first part of Hungarian Explained! In the next issue, we'll tackle the part that really annoys most of you novice Hungarian speakers - Hungarian grammar. Until then, if you've been fired up with enthusiasm for Hungarian speaking, try contacting Mr. Balazs Karvazy, the head of the Foreign Language Lectorate. He'll be happy to set up a beginning Hungarian class for all those interested. Building N, First Floor. Good Luck!

Mark Hedberg